

Програма діяльності Кабінету Міністрів України

2019

Зміст

ВСТУП	6
1. Міністерство освіти та науки	8
Ціль 1.1. Кожна дитина має доступ до якісної дошкільної освіти	9
Ціль 1.2. Випускники школи є самодостатніми, творчими та креативними особистостями, які мають грунтовні знання та володіють компетентностями, що потрібні у сучасному світі	10
Ціль 1.3. Випускники шкіл мають широкий вибір закладів для здобуття якісної професійної освіти з подальшим працевлаштуванням	11
Ціль 1.4. Випускники закладів вищої освіти є конкурентоспроможними фахівцями на ринку праці	12
Ціль 1.5. Українські вчені мають належні умови для досліджень та інтегровані у світовий науковий простір	14
2. Міністерство охорони здоров'я	16
Ціль 2.1. Люди менше хворіють	17
Ціль 2.2. Люди, які захворіли, швидше одужують	18
Ціль 2.3. Люди довше живуть	19
3. Міністерство соціальної політики	20
Ціль 3.1. Людина з інвалідністю, яка може та хоче працювати, має для цього всі можливості, а людина, яка не може працювати за станом здоров'я, отримує гідний рівень утримання та догляду. Наявність інвалідності не повинна бути причиною бідності та ізоляції від суспільства	21
Ціль 3.2. Кожна дитина зростає та виховується в родинах або в умовах, максимально наблизених до сімейних, у благополучному, доброзичливому та безпечному середовищі, де дбають про потреби та інтереси дітей	23
Ціль 3.3. Сім'ї, що опинилися в складних життєвих обставинах, зокрема через низькі доходи, отримують своєчасну та професійну допомогу, включаючи фінансову, яка спрямована на швидкий вихід із кризи та подолання складних життєвих обставин	24
Ціль 3.4. Для людей похилого віку створено умови для активного життя, вони мають кваліфікований та сучасний догляд і гідне матеріальне забезпечення. Створено умови для безпечної добровільного пенсійного накопичення	25
4. Міністерство культури, молоді та спорту	26
Ціль 4.1. Українці відчувають свою принадлежність до єдиного українського культурного простору	27
Ціль 4.2. Люди мають вибір і можливість споживати доступні культурні послуги	28
Ціль 4.3. Українці (особливо молодь) мають можливість брати активну участь у суспільному житті	29
Ціль 4.4. Українці розуміють важливість фізичної активності і регулярно займаються нею	30
Ціль 4.5. Українець рідше стикається з маніпулятивними та фейковими новинами, повідомленнями та матеріалами	31
Ціль 4.6. Люди активно подорожують Україною в цілях туризму	32
5. Міністерство у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб	33

Ціль 5.1. Ветерани війни повернулися до повноцінного мирного життя та стали перевагою для суспільства, а не його проблемою	34
Ціль 5.2: Ветерани та члени їх родин, а також родини загиблих відчувають шанобливе ставлення в суспільстві	35
Ціль 5.3. Внутрішньо переміщені особи та мешканці тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим, що реінтегровані до сучасного українського простору	36
6. Міністерство фінансів	37
Ціль 6.1. Українці живуть в державі, яка передбачувано розпоряджається публічними фінансами	38
Ціль 6.2. Платники податків мають нижче податкове навантаження та значно менше часу витрачають на їх адміністрування	39
Ціль 6.3. Доброчесні експортери та імпортери та громадяни України мають прозорі, прості та передбачувані правила митного контролю та митного оформлення, при цьому їх економічні інтереси та інтереси щодо рівності конкурентних умов захищені	40
Ціль 6.4. Бізнес та громадяни мають доступ до значно дешевших фінансових ресурсів	41
Ціль 6.5. Витрати платників податків на обслуговування боргів зменшуються	42
Ціль 6.6. Українці та добросовісний бізнес захищені від фінансового шахрайства	43
7. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства	44
Ціль 7.1. Українці не втрачають від заборони розпоряджатися своїм майном	45
Ціль 7.2. Українські споживачі отримують безпечні товари та послуги	47
Ціль 7.3. Українські працівники мають легальну роботу та витрачають менше часу на пошук нової легальної роботи	48
Ціль 7.4. Українці отримують більше доходів від управління державною власністю в їх інтересах	49
Ціль 7.5. Українці не переплачують за послуги та товари, що придбає в їх інтересах держава	50
Ціль 7.6. Український експортер отримує кращі умови для роботи за рахунок зменшення бар'єрів для експорту українських товарів та послуг	51
Ціль 7.7. Українці захищені від зловживань монополістів	52
Ціль 7.8. Власники творів та винаходів захищені та отримують справедливу винагороду	53
8. Міністерство інфраструктури	54
Ціль 8.1. Українські пасажири та вантажовідправники мають доступ до якісної, безпечної залізниці	55
Ціль 8.2. Українці витрачають менше часу на дорогу автомобільним транспортом та мають менші ризики потрапити в ДТП	56
Ціль 8.3. Український пасажир та бізнес має доступ до водного транспорту (перевезень річкою та морем)	57
Ціль 8.4. Українці частіше і дешевше користуються авіатранспортом	58
Ціль 8.5. Українці мають доступ до якісної поштової послуги	59
9. Міністерство енергетики та захисту довкілля	60
Ціль 9.1. Менша кількість українців перебуває за межею енергетичної бідності та підвищено енергоефективність економіки	62

Ціль 9.2. Українські споживачі та український бізнес сплачують справедливу ціну за якісні енергетичні товари	64
Ціль 9.3. Українцю не загрожують ризики залишитись без енергозабезпечення	66
Ціль 9.4. Українець живе у сприятливому та чистому навколошньому середовищі	67
Ціль 9.5. Українці менше страждають від накопичення відходів	69
Ціль 9.6. Українці більш ефективно та ощадливо використовують природні ресурси	70
Ціль 9.7. Українці зберігають природні екосистеми для нащадків	71
Ціль 9.8. Українець усвідомлює наслідки глобальних змін клімату, вживає заходів для їх запобігання, проте готовий до них адаптуватись	73
10. Міністерство розвитку громад та територій	74
Ціль 10.1. Українці живуть у комфортних містах та селах	75
Ціль 10.2. Українці, що мешкають в “депресивних регіонах”, мають достатні можливості для розвитку	76
Ціль 10.3. Українці мають реальну можливість впливати на організацію свого життєвого простору як мешканці спроможних громад	77
Ціль 10.4. Українці мають комфортне та доступне житло	79
Ціль 10.5. Українці отримують якісні комунальні послуги	81
Ціль 10.6. Українці зменшать втрати при споживанні тепла, гарячого водопостачання та інших енергетичних ресурсів в будинках	82
Ціль 10.7. Українці відповідально поводяться з побутовими відходами та не засмічують навколошній життєвий простір	83
11. Секретаріат Кабінету Міністрів	84
Ціль 11. Людина живе в державі, яка ставить перед собою реалістичні цілі та досягає їх з використанням розумно необхідних для цього ресурсів	85
12. Міністерство юстиції	87
Ціль 12.1. Люди захищені від шахрайства та введення в оману щодо юридично значущої інформації (про права на нерухомість, транспортні засоби, корпоративні права та інші вартісні об'єкти)	88
Ціль 12.2. Сторона договору захищена від його невиконання	89
Ціль 12.3. Українці рідше стикаються із злочинами завдяки зменшенню кількості рецидивів (повторних злочинів)	90
Ціль 12.4. Людина, яка опинилася у складній життєвій ситуації, отримає від держави юридичний захист	91
13. Міністерство внутрішніх справ	92
Ціль 13.1. Кожен українець почував себе захищеним від фізичних загроз	93
Ціль 13.2. Людина, яка потрапила в біду (надзвичайну чи іншу життєву ситуацію, що загрожує її життю чи здоров'ю), отримає допомогу навіть у найвіддаленіших куточках країни	94
Ціль 13.3. Українці та їх майно убезпечено від пожеж та аварій	95
Ціль 13.4. Українці захищені від організованої злочинності та масових заворушень	96
Ціль 13.5. Українці захищені надійним кордоном та задоволені сервісом при його перетині	97
14. Міністерство цифрової трансформації	98

Ціль 14.1. Українцям доступні всі публічні послуги онлайн	99
Ціль 14.2. Українці можуть користуватися високошвидкісним Інтернетом на всіх міжнародних автошляхах та в усіх населених пунктах	100
Ціль 14.3. Українець, який хоче мати цифрові навички, може їх вільно набути	101
15. Міністерство оборони	102
Ціль 15.1. Українець є більш захищеним від воєнних загроз через нову оборонну політику	103
Ціль 15.2. Сили оборони України досягли нових визначених спроможностей, що відповідають військовим критеріям членства України в НАТО	104
Ціль 15.3. Українці мають реальні інструменти цивільного контролю над силами оборони	105
Ціль 15.4. Військовослужбовець має можливості професійного зростання та особливого соціального захисту	106
Ціль 15.5. Рівень корупції в силах оборони суттєво знижено	107
16. Міністерство закордонних справ	108
Ціль 16.1. Українці задоволені тим, як держава захищає їх за кордоном	109
Ціль 16.2. Українці вільно подорожують світом без віз	110
Ціль 16.3. Український бізнес, культура та спорт отримують гідну підтримки за кордоном	111
17. Європейська та євроатлантична інтеграція	112
Ціль 17.1. Україна відповідає критеріям членства в Європейському Союзі	113
Ціль 17.2. Україна відповідає принципам та критеріям, необхідним для набуття членства в Організації Північноатлантичного договору	114
Стандарт доступності публічних сервісів та послуг	115

ВСТУП

Формуючи цю Програму, ми виходили з таких зasadничих принципів:

- держава – це створений громадянами сервіс, головним завданням якого є вирішення існуючих проблем та відвернення потенційних загроз для громадян шляхом забезпечення балансу інтересів різних частин суспільства;

- державний бюджет – це кошти платників податків. Їх використання має бути ощадливим та ефективним і мінімально викривлювати економіку. Втручання держави в економіку, зокрема частка перерозподілу зароблених платниками податків коштів через бюджет, буде зменшуватись;

- Уряд – це орган, який формує державну політику – основний зміст діяльності держави для вирішення проблем та відвернення загроз. Діяльність держави має періодично оцінюватися на предмет ефективності. Це означає, що Уряд має працювати над досягненням конкретних, вимірюваних цілей, а Верховна Рада України – періодично вимірювати ефективність роботи Уряду.

Ця Програма – це набір пріоритетних цілей, які ставить перед собою Уряд для того, щоб українці жили довше, безпечніше, заможніше та щасливіше.

В основу цієї Програми покладено людиноцентричний підхід. Тому запропоновані урядові цілі спрямовані переважно не на покращення абстрактних показників, а на вирішення конкретних проблем людей в різних соціальних ролях та життєвих ситуаціях.

За досягнення кожної із запропонованих цілей в Уряді відповідатиме конкретна особа, що дозволить нам побудувати роботу в Уряді за принципом орієнтованості на результат та ефективно здійснювати кадрову політику.

Ми усвідомлюємо, що наступні кілька років будуть особливо складними для України з огляду на:

- необхідність витрачати третину бюджету на повернення та обслуговування боргів;

- майже повністю зношенну залізничну та річкову інфраструктуру, поганий стан дорожньої мережі;

- неефективне комунальне господарство, через яке ми втрачаємо величезну кількість енергетичних ресурсів;

- слабку економіку та державні інституції при сильних монополіях та неформальних групах впливу;

- загрозливо негативну демографічну динаміку (як внаслідок високої смертності, так і через масову міграцію українців за кордон);

- майже чверть населення, що живе за межею бідності;

- військовий конфлікт на частині територій Донецької та Луганської областей, втрату контролю над територією Автономної Республіки Крим;

- загрозу продовження агресивних дій Російської Федерації (аж до прямого військового вторгнення).

Ми впевнені в тому, що за таких умов Україні життєво необхідно стрімке, інклузивне економічне зростання. Воно може бути досягнене перш за все завдяки

розширенню економічної свободи та створенню рівних правил для всіх. Це дасть змогу залучити прямі іноземні інвестиції, що в свою чергу сприятиме підвищенню ділової активності та продуктивності економіки. Ми розуміємо, що фундаментом економічного розвитку є якість людського капіталу, яка забезпечується культурою та освітою.

Водночас економічний розвиток не є самоціллю – ми прагнемо забезпечити добробут та вищу якість життя українця – громадянина нашої країни.

Звичайно, всі проблеми не вдастся вирішити одразу, і нам потрібно почати із стимулювання економічного розвитку, щоб у держави з'явилися необхідні ресурси для розв'язання соціальних проблем. Тому нові надходження до бюджету ми будемо розподіляти за принципом 70/30, де 70% має інвестуватися в розвиток економіки, а 30% буде витрачено на соціальне забезпечення. При цьому для спрощення розрахунків ми виходимо з того, що 1% інклузивного економічного зростання дає нам приблизно 15 млрд. грн. надходжень до державного бюджету.

Ми свідомі того, що ці 5 років будуть непростими, проте наш Уряд докладе усіх зусиль, щоб до 2025 року Україна стала мирною, конкурентоспроможною та інвестиційно привабливою державою з прозорими умовами ведення бізнесу, високими соціальними стандартами, розвинutoю демократією, захищеними правами людини і свободами та сервісноорієнтованою державною службою – успішним прикладом стрімкого зростання в Європі та світі.

Роботу Уряду побудуємо таким чином, щоб за 5 років досягнути таких результатів:

- економіка України (ВВП) зросте на 40%;
- буде створено 1 млн. нових робочих місць;
- залучено 50 млрд. доларів прямих іноземних інвестицій;
- відбудеться очевидний розвиток інфраструктури, зокрема всі основні дороги (24 000 км) будуть приведені у хороший стан, активно розвиватиметься залізниця, побудовано 5 глибоководних портів та 15 аеропортів;
- кожен українець буде забезпечений на рівні реального прожиткового мінімуму;
- рівень забруднення довкілля зменшиться принаймні на 20%;
- демографічний тренд буде позитивним (народжуватиметься і повернатиметься в Україну більше людей, ніж помиратиме і виїжджатиме).

Досягнення цього буде міцним фундаментом для реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору.

1. Міністерство освіти та науки

Цілі	Показники ефективності
Ціль 1.1. Кожна дитина має доступ до якісної дошкільної освіти	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання щорічного показника охоплення дітей 3-5 років дошкільною освітою у міській та сільській місцевості • Зростання частки 5-6 (7)-річних дітей, які здобувають дошкільну освіту в закладах дошкільної освіти • Оцінка якості дошкільної освіти за шкалами дослідження ECERS (Early Childhood Environment Rating Scale)
Ціль 1.2. Випускники школи є самодостатніми, творчими та креативними особистостями, які мають грунтовні знання та володіють компетентностями, що потрібні у сучасному світі	<ul style="list-style-type: none"> • Місце України у міжнародному дослідженні якості освіти PISA. Покращення результатів з читацької, математичної, природничо-наукової грамотності • Зменшення різниці у навчальних досягненнях випускників шкіл у сільській та міській місцевості за рахунок підвищення якості навчання у сільській місцевості • Рівень вмотивованості учнів у навчанні
Ціль 1.3. Випускники шкіл мають широкий вибір закладів для здобуття якісної професійної освіти з подальшим працевлаштуванням	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання відсотку випускників шкіл, що обирають професійну (професійно-технічну та фахову передвищу) освіту після школи, щонайменше до 45% • Зростання відсотку випускників закладів професійної (професійно-технічної та фахової передвищої) освіти, працевлаштованих в Україні через 6 місяців та 1 рік після закінчення навчання, у тому числі за професією (спеціальністю)
Ціль 1.4. Випускники закладів вищої освіти є конкурентоспроможними фахівцями на ринку праці	<ul style="list-style-type: none"> • Відсоток випускників закладів вищої освіти, зайнятих на позиціях чи у сферах, що вимагають вищої освіти • Величина різниці між оплатою праці осіб з вищою освітою різних рівнів та осіб, які не мають вищої освіти • За результатами національних опитувань роботодавців щонайменше 25% респондентів повністю або переважно позитивно оцінюють якість вищої освіти в Україні
Ціль 1.5. Українські вчені мають належні умови для досліджень та інтегровані у світовий науковий простір	<ul style="list-style-type: none"> • Кількість публікацій та кількість цитувань українських вчених у журналах, які індексуються провідними міжнародними наукометричними базами даних • Зростання частки грантового фінансування в загальному обсязі фінансування наукових досліджень та розробок; • Зростання питомої ваги видатків на фінансування наукових проектів, грантових та стипендіальних програм для молодих вчених у загальному обсязі видатків державного бюджету на науку

Ціль 1.1. Кожна дитина має доступ до якісної дошкільної освіти

Показники ефективності

- Зростання щорічного показника охоплення дітей 3-5 років дошкільною освітою у міській та сільській місцевості
- Зростання частки 5-6 (7)-річних дітей, які здобувають дошкільну освіту в закладах дошкільної освіти
- Оцінка якості дошкільної освіти за шкалами дослідження ECERS (Early Childhood Environment Rating Scale)

На сьогодні якість дошкільної освіти та мережа закладів неспроможна охопити всіх дітей дошкільного віку якісними послугами та не відповідають сучасним потребам розвитку дитини. Значна кількість дітей в Україні не має доступу до якісної дошкільної освіти, що призводить до погрішення шансів на цілісний розвиток, майбутню успішність у школі та у довгостроковій перспективі, в окремих випадках, поглилює соціальну нерівність.

Ми переконані, що кожна українська дитина повинна мати доступ до якісної дошкільної освіти, що сприятиме цілісному розвитку дитини, формуванню її особистості, розвитку творчих здібностей, набуттю нею соціального досвіду. Ми прагнемо досягти цілі, співмірної із ціллю ЄС, що передбачає охоплення 95% дітей від 4 до 6 років дошкільною освітою. Для цього ми будемо стимулювати розвиток мережі дошкільних закладів, у тому числі приватних. Розширимо форми здобуття дошкільної освіти.

Створимо умови для постійного підвищення кваліфікації педагогічних працівників у дошкіллі, спільно з університетами модернізуємо програми підготовки. Педагогічні працівники закладів дошкільної освіти повинні мати високі фахові знання та компетентноті, володіти сучасними педагогічними методиками. Щороку починаючи з 2021 року щонайменше 10% педагогічних працівників закладів дошкільної освіти підвищуватимуть професійну кваліфікацію за новими програмами. При цьому ми будемо підвищувати соціальний статус педагогів у дошкільних закладах, досягаючи рівня заробітної плати не менше 4 прожиткових мінімумів.

Ми оновимо зміст освіти, методики та освітні технології у закладах дошкільної освіти. Надамо можливість для професійної підготовки асистентам та вихователям, що працюють у дошкільних закладах з дітьми з особливими освітніми потребами. Охоплення дітей з особливими освітніми потребами в інклузивних групах закладів дошкільної освіти зростатиме щороку щонайменше на 5%.

Все це в сукупності дозволить дітям отримати належний ранній розвиток та бути більш готовими до отримання шкільної освіти, що вплине на їх успішність в майбутньому.

Ціль 1.2. Випускники школи є самодостатніми, творчими та креативними особистостями, які мають ґрутовні знання та володіють компетентностями, що потрібні у сучасному світі

Показники ефективності

- Місце України у міжнародному дослідженні якості освіти PISA. Покращення результатів з читацької, математичної, природничо-наукової грамотності
- Зменшення різниці у навчальних досягненнях випускників шкіл у сільській та міській місцевості за рахунок підвищення якості навчання у сільській місцевості
- Рівень вмотивованості учнів у навчанні

Сьогодні українська шкільна освіта не надає учням ті знання, вміння та компетентності, що є необхідними для подальшого успішного професійного та особистого розвитку. Крім того, існує велика диспропорція в якості освіти між міськими та сільськими школами, що призводить до нерівності можливостей учнів.

Ми продовжимо втілювати програму “Нова українська школа” на засадах дитиноцентризму, педагогіки партнерства, компетентнісно орієнтованого навчання, що базується на цінностях. Щоб її випускники були самодостатніми, творчими та креативними особистостями, які мають ґрутовні знання та володіють компетентностями, що потрібні у сучасному світі.

В кожній школі будемо створювати безпечне, комфортне, сучасне та інклюзивне освітнє середовище. Це стимулюватиме учнів до навчання.

Будуть розроблені нові сучасні державні стандарти та освітні програми базової та старшої школи, відповідні методики оцінювання, підготовлені на основі нового змісту підручники та навчальні матеріали, у тому числі електронні. Система професійної орієнтації у школі допоможе кожному учню та учениці зробити правильний вибір подальшої освітньої чи професійної траєкторії.

Українські школи та педагоги матимуть реальну автономію та справедливе фінансування. Це стимулюватиме їх до підвищення власної кваліфікації. Для цього ми будемо надавати їм підтримку. Також ми стимулюватимемо найкращих вчителів – агентів змін, зокрема розширенням сертифікації. Створимо умови для підвищення соціального статусу педагога.

Задля рівного доступу до якісної шкільної освіти створимо умови для такої мережі шкіл, що буде спроможна надавати якісну шкільну освіту усім дітям незалежно від місця їхнього проживання. Кожна об’єднана територіальна громада матиме опорну школу із забезпеченням підвезенням учнів до неї. Опорні школи отримають додаткову підтримку на розвиток освітнього простору, кабінетів природничо-математичних та інших предметів.

Все це в сукупності підготує випускників шкіл до успішного дорослого життя та позитивно вплине на їхні подальші освітні, професійні та кар’єрні перспективи.

Ціль 1.3. Випускники шкіл мають широкий вибір закладів для здобуття якісної професійної освіти з подальшим працевлаштуванням

Показники ефективності

- Зростання відсотку випускників шкіл, що обирають професійну (професійно-технічну та фахову передвищу) освіту після школи, щонайменше до 45%
- Зростання відсотку випускників закладів професійної (професійно-технічної та фахової передвищої) освіти, працевлаштованих в Україні через 6 місяців та 1 рік після закінчення навчання, у тому числі за професією (спеціальністю)

Існує хибний стереотип, що у професійну освіту йдуть лише ті, хто не здатний потрапити до вищої освіти, хто має гірші знання чи здібності. Випускники шкіл, часто під впливом цього стереотипу, не розглядають професійну освіту як набагато перспективніший для себе освітній та подальший професійний шлях, незважаючи на те, що заробітна плата працівників робітничих професій є подекуди значно вищою, ніж середня на ринку праці. Професійна освіта часто не є привабливою також внаслідок застаріlostі та тривалості програм підготовки, зношеності матеріально-технічної бази закладів, низької кваліфікації викладацького складу, слабкого зв'язку між закладом освіти та роботодавцем. Тому ми працюватимемо над відновленням позитивного іміджу професійної освіти.

Для цього ми створимо умови для розвитку ефективної мережі закладів професійної (професійно-технічної та фахової передвищої) освіти, підтримуючи об'єктивно найкращі з них. Також ми створимо не менше 250 навчально-практичних центрів у закладах професійно-технічної освіти та сформуємо мережу центрів професійного вдосконалення. Завершимо передачу закладів професійної (професійно-технічної та фахової передвищої) освіти, їх управління і фінансування на регіональний рівень.

Забезпечимо відповідність змісту і тривалості програм професійної (професійно-технічної та фахової передвищої) освіти потребам ринку праці.

Упорядкуємо систему здобуття професійних кваліфікацій з урахуванням потреб регіональних ринків праці та створимо умови для максимального залучення бізнесу до процесу підготовки фахівців у закладах професійної освіти та її популяризації.

У результаті учні витрачатимуть свій час на навчання, що дасть їм можливість швидко працевлаштуватися за професією та позитивно вплине на продуктивність праці.

Ціль 1.4. Випускники закладів вищої освіти є конкурентоспроможними фахівцями на ринку праці

Показники ефективності

- Відсоток випускників закладів вищої освіти, зайнятих на позиціях чи у сферах, що вимагають вищої освіти
- Величина різниці між оплатою праці осіб з вищою освітою різних рівнів та осіб, які не мають вищої освіти
- За результатами національних опитувань роботодавців щонайменше 25% респондентів повністю або переважно позитивно оцінюють якість вищої освіти в Україні

Якість вищої освіти не відповідає очікуванням роботодавців, студентів та суспільства в цілому. Понад 70% українців вважають якість вищої освіти в Україні середньою, низькою або дуже низькою. Система фінансування та управління не дає заслуженої винагороди найкращим викладачам та найбільш ефективним закладам вищої освіти. Здобувачами вищої освіти часто стають молоді люди, які не повною мірою володіють необхідними для здобуття вищої освіти знаннями, навичками та мотивацією.

Наші дії будуть спрямовані на створення умов, за яких студенти отримують високу якість вищої освіти, що дає їм достатні сучасні знання та навички для подальшої успішної професійної кар'єри висококваліфікованого фахівця.

Для цього ми змінимо систему фінансування. Публічні кошти отримають ті провайдери вищої освіти, які мають кращі результати освітньої та наукової діяльності та створюють кращі життєві перспективи для майбутніх випускників.

Заклади вищої освіти отримають реальну фінансову автономію. За 5 років не менш як 70% державних закладів вищої освіти вийдуть із статусу бюджетної установи. При цьому усі ректори матимуть в контрактах ключові показники ефективності та оцінюватимуться за результатами їх досягнення. Частка державного фінансування закладів приватної форми власності становитиме не менш як 5%.

Зміна системи фінансування вищої освіти забезпечить конкурентний рівень оплати праці та постійний професійний розвиток науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти. Наше завдання – досягти рівня середньої заробітної плати науково-педагогічних працівників державних та комунальних закладів вищої освіти на рівні удвічі більшому за середню заробітну плату в країні.

Ми створимо дієву систему забезпечення якості вищої освіти, яка ґрунтується на широкій прихильності принципам академічної добродетелі, та спрямуємо зусилля на забезпечення довіри українського бізнесу до системи вищої освіти в Україні. Більшість учасників акредитації вважатимуть зовнішні процедури забезпечення якості чіткими та прозорими. За результатами національних

опитувань щонайменше 80% студентів не будуть стикатися з проявами академічної недоброочесності та/або наданням неправомірної вигоди у закладах вищої освіти.

Забезпечимо задоволення різноманітних освітніх потреб населення щодо особистого та професійного розвитку в системі освіти дорослих, зокрема соціально вразливих категорій громадян. Створимо умови для визнання в системі формальної освіти результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті.

Ціль 1.5. Українські вчені мають належні умови для досліджень та інтегровані у світовий науковий простір

Показники ефективності

- Кількість публікацій та кількість цитувань українських вчених у журналах, які індексуються провідними міжнародними наукометричними базами даних
- Зростання частки грантового фінансування в загальному обсязі фінансування наукових досліджень та розробок
- Зростання питомої ваги видатків на фінансування наукових проектів, грантових та стипендіальних програм для молодих вчених у загальному обсязі видатків державного бюджету на науку

Протягом останніх 25 років кількість вчених в Україні зменшилася у 5 разів. Бюджетне фінансування науки спрямовується переважно на утримання застарілого та неефективного комплексу державних наукових установ. Понад 75% бюджетного фінансування науки йде на забезпечення діяльності Національної та галузевих академій наук, які самостійно визначають пріоритетні напрями діяльності. Неефективність бюджетного фінансування науки не компенсується стимулами залучення інвестицій у наукову сферу від приватного бізнесу. Відсутні стимули для інвестицій у дослідження і розробки. Це змушує вчених шукати можливості самореалізації та належної оплати своєї праці за кордоном. Водночас суспільство очікує від наукової сфери результатів, здатних стати драйверами соціального та економічного зростання країни.

Для цього наша команда забезпечить надання доступу вченим та науковим колективам до прозорого багатоканального фінансування на наукові дослідження та до дослідницьких інфраструктур. Усі наукові установи та університети будуть фінансуватися виключно за результатами наукової прозорої та об'єктивної атестації. Державна атестація та наукові конкурси будуть спиратися на процедуру експертизи, що проводиться за міжнародними стандартами, із залученням іноземних вчених. Частка грантового фінансування в загальному обсязі фінансування наукових досліджень та розробок за рахунок бюджетних коштів становитиме не менш як 25%, при цьому частка грантового фінансування Національного фонду досліджень у бюджетному фінансуванні науки становитиме не менш як 15%. Буде створено не менше 100 центрів колективного користування обладнанням, доступ до яких матимуть науковці незалежно від того, в якій організації працюють. Скасуюмо фінансові та митні обмеження, що призводять до неефективного витрачання коштів (дозвіл на прямі закупівлі за кордоном та безмитне ввезення наукового обладнання та матеріалів тощо).

Створимо умови для інтеграції вчених до європейського та світового дослідницького просторів – вчені матимуть можливість доступу до провідних світових дослідницьких інфраструктур, грантів на реалізацію права академічної

мобільності. Україна приєднається до рамкової програми “Горизонт Європа” (Horizon Europe) та можливостей Європейського дослідницького простору. Україна братиме активну участь у роботі понад 25 міжнародних дослідницьких інфраструктур.

Запровадимо національну наукову інформаційну систему, що міститиме інформацію про кожного науковця та буде уніфікованим інструментом збору даних для атестації окремих науковців і підрозділів/станов, експертною базою для комерційних і державних структур.

Ми підтримаємо молодих вчених шляхом надання стимулів для старту та здійснення наукової кар’єри та створимо умови для широкого доступу громадян, бізнесу, державних структур до результатів наукових досліджень та розробок, для можливості оцінити їх якість. Питома вага видатків на фінансування наукових проектів, грантових та стипендіальних програм для молодих вчених у загальному обсязі видатків державного бюджету на науку становитиме не менш як 5%.

2. Міністерство охорони здоров'я

Цілі	Показники ефективності
Ціль 2.1. Люди менше хворіють	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення кількості інфекційних захворювань на 20% • Зменшення кількості випадків серцево-судинних захворювань у пацієнтів працездатного віку – 10%
Ціль 2.2. Люди, які захворіли, швидше одужують	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення середньої тривалості госпіталізації пацієнтів на 20% • Зниження на 10% кількості випадків, коли внаслідок хвороби у людини знизилася працездатність
Ціль 2.3. Люди довше живуть	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення рівня смертності на 5% • Збільшення очікуваної тривалості життя на 5%

Ціль 2.1. Люди менше хворіють

Показники ефективності

- Зменшення кількості інфекційних захворювань на 20%
- Зменшення кількості випадків серцево-судинних захворювань у пацієнтів працездатного віку – 10%

Сьогодні Україна в Європі посідає перші місця за показниками смертності від серцево-судинних захворювань, друге – за рівнем смертності, асоційованої з алкоголем, п'яте – за споживанням алкоголю на душу населення, шосте – за рівнем смертності внаслідок онкологічних хвороб, сьоме – за поширеністю тютюнопаління серед чоловіків. Загрозливих масштабів набуває поширення неінфекційних захворювань. Це негативно впливає на якість життя людей та знижує продуктивність їх праці.

Ми вдосконалимо систему запобігання інфекційним та неінфекційним захворюванням, зокрема шляхом проведення скринінгових програм. Люди мають усвідомлювати свій стан здоров'я та розуміти, як потрібно діяти, щоб його не погіршувати. За підсумками цієї роботи самооцінка стану здоров'я населення має зрости до показника «добрий» – на 10%, «задовільний» – на 10%, показник «поганий» – має зменшитися на 20%.

Громадянам буде забезпечено доступ до якісної та безпечної імуноімунопрофілактики. Для цього ми, зокрема, працюватимемо над підвищеннем довіри людей до вакцинації. Близько 95% населення повинно бути вакциновано відповідно до Календаря щеплень. В результаті ми розраховуємо зменшити кількість епідеміологічних спалахів на 30%.

Ми залучатимемо школярів та дошкільнят до формування здорового способу життя, будемо запроваджувати заходи для зниження рівня вживання алкоголю, тютюну та наркотиків серед молоді та дорослого населення. У результаті ми розраховуємо на зменшення вживання наркотиків, алкоголю та тютюну на 10%.

Як наслідок, люди хворітимуть менше, отже будуть більш економічно активними, що позитивно вплине на їх якість життя та продуктивність праці.

Ціль 2.2. Люди, які захворіли, швидше одужують

Показники ефективності

- Зменшення середньої тривалості госпіталізації пацієнтів на 20%
- Зниження на 10% кількості випадків, коли внаслідок хвороби у людини знизилася працездатність

Населення витрачає значні кошти на лікування та лікарські засоби, пацієнти нерационально покриваються медичною допомогою, відсутній доступ населення до необхідних медичних виробів та лікарських засобів. Це відбувається перш за все внаслідок неправильної побудови системи фінансування медицини, коли значна частина коштів витрачається на утримання приміщень, а не безпосередньо на надання послуг.

Ми забезпечимо громадянам доступ до гарантованого, чітко визначеного пакета найбільш необхідних медичних послуг, шляхом укладення контрактів між медичними закладами та державою за принципом «гроші ходять за пацієнтом». За попередньою оцінкою, це дасть змогу домогосподарствам заощаджувати не менш як 15% на лікування.

Ми створимо умови для лікування пацієнтів за визнаними світовими клінічними рекомендаціями. Вдосконалимо систему контролю якості медичних послуг.

Будуть створені гідні умови для професійної діяльності медичних працівників та їх розвитку в Україні. Підготовка фахівців здійснюватиметься для підвищення кваліфікації медичних працівників до рівня світових стандартів.

Ми запровадимо лікарське самоврядування та правила доступу до професій, щоб лікар мав більше свободи, відповідальності і був захищений від свавілля чиновників. Запровадимо страхування відповідальності лікарів у разі завдання шкоди пацієнту.

Продовжимо розвивати програму «доступні ліки», поступово розширюючи перелік безоплатних для пацієнта лікарських засобів. Як наслідок, ліки від найбільш поширених хвороб стануть доступнішими.

Нова система надання медичних послуг дасть можливість пацієнтам швидше одужувати та залишатися соціально активними, що позитивно вплине на продуктивність праці та якість життя людей.

Ціль 2.3. Люди довше живуть

Показники ефективності

- Зменшення рівня смертності на 5%
- Збільшення очікуваної тривалості життя на 5%

На сьогодні в Україні середня тривалість життя є значно нижчою, ніж в країнах ЄС. Це спричинено, зокрема, недоліками в системі екстреної медичної допомоги та інтенсивної терапії, відсутністю розвитку трансплантації в Україні.

Ми забезпечимо безоплатні та безпечні пологи в межах програми державних гарантій медичного обслуговування населення. Це дасть змогу знизити дитячу смертність дітей віком до одного року щонайменше на 15%.

Ми вдосконалимо систему екстреної медичної допомоги, для цілодобового надання допомоги протягом 10 хвилин після виклику в місті та 20 хвилин поза містом. У результаті застосування сучасної інтенсивної терапії зросте кількість врятованих життів.

Ми створимо в Україні умови для розвитку трансплантації, щоб люди не були вимушенні їхати для цього за кордон. У результаті щонайменше 30% українських пацієнтів, які раніше отримували послуги з трансплантації за кордоном, зможуть отримувати їх в Україні. Це заощадить кошти родинам та збільшить тривалість життя українських пацієнтів.

Громадяни, які перебувають в термінальній стадії, отримають комплексні медичні та соціальні послуги, що поліпшить якість їх життя.

3. Міністерство соціальної політики

Цілі	Показники ефективності
Ціль 3.1. Людина з інвалідністю, яка може та хоче працювати, має для цього всі можливості, а людина, яка не може працювати за станом здоров'я, отримує гідний рівень утримання та догляду. Наявність інвалідності не повинна бути причиною бідності та ізоляції від суспільства	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення кількості працевлаштованих до 40% від усіх осіб з інвалідністю, що є працездатними • Збільшення кількості підприємців – осіб з інвалідністю до 20% від загальної чисельності цієї категорії; збільшення кількості соціальних підприємств до 10% від усіх підприємств • Зменшення різниці між середніми показниками заробітної плати осіб із інвалідністю і осіб без інвалідності за однаковими спеціальностями • Збільшення рівня фінансового забезпечення осіб з інвалідністю та осіб, які за ними доглядають, до рівня середньої заробітної плати в Україні • Забезпечення реабілітаційними заходами 100% осіб, які їх потребують • Забезпечення технічними засобами реабілітації на рівні 100% осіб, які їх потребують
Ціль 3.2. Кожна дитина зростає та виховується в родинах або в умовах, максимально наблизених до сімейних, у благополучному, доброчесному та безпечному середовищі, де дбають про потреби та інтереси дітей	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення кількості дітей, що перебувають у закладах інституційного виховання та догляду, до 0,7% від загальної кількості дитячого населення до 2024 року • Зменшення кількості випадків домашнього насилиства
Ціль 3.3. Сім'ї, що опинилися в складних життєвих обставинах, зокрема через низькі доходи, отримують своєчасну та професійну допомогу, включаючи фінансову, яка спрямована на швидкий вихід із кризи та подолання складних життєвих обставин	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення відсотка сімей, що перебувають у стані бідності (нижче фактичного прожиткового) • Збільшення на 50% кількості непрацюючих працездатних осіб з числа малозабезпечених сімей, які повернулися на ринок праці або відкрили власну справу • Скорочення тривалості перебування сімей в складних життєвих обставинах
Ціль 3.4. Для людей похилого віку створені умови для активного життя, вони мають кваліфікований та сучасний догляд і гідне матеріальне забезпечення. Створені умови для безпечної добровільного пенсійного накопичення	<ul style="list-style-type: none"> • Кваліфікований догляд доступний всім людям похилого віку, яким він необхідний, - як у публічному, так і приватному секторі • Особа похилого віку отримує забезпечення не нижче прожиткового мінімуму

Ціль 3.1. Людина з інвалідністю, яка може та хоче працювати, має для цього всі можливості, а людина, яка не може працювати за станом здоров'я, отримує гідний рівень утримання та догляду. Наявність інвалідності не повинна бути причиною бідності та ізоляції від суспільства

Показники ефективності

- Збільшення кількості працевлаштованих до 40% від усіх осіб з інвалідністю, що є працездатними
- Збільшення кількості підприємців – осіб з інвалідністю до 20% від загальної чисельності цієї категорії; збільшення кількості соціальних підприємств до 10% від усіх підприємств
- Зменшення різниці між середніми показниками заробітної плати осіб із інвалідністю і осіб без інвалідності за однаковими спеціальностями
- Збільшення рівня фінансового забезпечення осіб з інвалідністю та осіб, які за ними доглядають, до рівня середньої заробітної плати в Україні
- Забезпечення реабілітаційними заходами 100% осіб, які їх потребують
- Забезпечення технічними засобами реабілітації на рівні 100% осіб, які їх потребують

Підвищення якості професійної підготовки осіб з інвалідністю для підвищення їх конкурентоспроможності здійснюватиметься через запровадження ваучерів на освіту, спільніх програм підготовки із Службою зайнятості та роботодавцями, а також підвищення вимог до якості освіти у навчальних закладах, комплексних реабілітаційних центрах для навчання перекладачів жестової мови. Створення, у тому числі на законодавчому рівні, ринкового механізму стимулюватиме роботодавців наймати осіб з інвалідністю, а правове забезпечення діяльності соціальних підприємств та фінансова підтримка – займатися підприємницькою діяльністю. Створимо систему моніторингу працевлаштування осіб з інвалідністю для швидкого реагування на проблематику.

Фокусом також буде доступність до робочих місць та соціально-культурних об’єктів, у тому числі інфраструктурних, створення онлайн платформи для полегшення контакту роботодавців та потенційних працівників – осіб з інвалідністю, створення соціального таксі.

Важливим елементом стане зміна концепції та процесів первинної реабілітації (проведення первинної реабілітації до встановлення інвалідності) та переформатування порядку визначення груп інвалідності на основі міжнародної кваліфікації функціональності, запровадження ІТ-системи оцінки втрати функціональності та автоматичне отримання статусу особи з інвалідністю.

Розвиток ринку соціальних та реабілітаційних послуг для осіб з інвалідністю і їх родин та поступове розширення переліку послуг стане одним із основних

пріоритетів разом із забезпеченням принципу “гроші ходять за пацієнтом”, впровадженням системи міжнародних стандартів та протоколів надання послуг, переходом на часткову монетизацію технічних та інших засобів реабілітації серйого виробництва, а також підвищення рівня пенсійного забезпечення та допомог за рахунок оптимізації видатків та їх ефективного використання.

Інтеграція даних Централізованого банку даних проблем з інвалідності (ЦБІ) в систему “Інформаційно-аналітична система управління соціальною підтримкою населення України (E-Social)”, забезпечення обміну даних між E-Social та діючими електронними базами даних (в тому числі eHealth), автоматизація процесів звернень осіб з інвалідністю – критично важливий елемент впровадження прогресивних змін.

Формування культури прийняття осіб з інвалідністю через широку систему просвітницьких заходів та залучення до таких заходів усіх суспільних інституцій для досягнення максимальної інклюзивності.

Ціль 3.2. Кожна дитина зростає та виховується в родинах або в умовах, максимально наближених до сімейних, у благополучному, доброзичливому та безпечному середовищі, де дбають про потреби та інтереси дітей

Показники ефективності

- Зменшення кількості дітей, що перебувають у закладах інституційного виховання та догляду, до 0,7% від загальної кількості дитячого населення до 2024 року
- Зменшення кількості випадків домашнього насильства

На сьогодні кількість дітей, що перебувають в закладах інституційного догляду та виховання, в 3 рази більша, ніж в країнах ЄС, а випускники інтернатів в переважній більшості випадків потребують постійної підтримки держави, 90% з них не готові до життя в соціумі. 92% дітей, що перебувають в інтернатах, мають батьків та близько 30% можуть повернутися у сім'ї. Водночас спостерігається збільшення проявів домашнього насильства в українських сім'ях та байдужість соціуму. Відсутність рівних прав чоловіків та жінок у трудовій сфері, прояви сексизму, нерівні права батьків відносно догляду за дитиною та декретної відпустки.

Важливим пріоритетом стане створення додаткових сервісів/соціальних послуг для сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах (денний догляд для дітей з інвалідністю, послуга відпочинку для батьків дітей з інвалідністю, послуги раннього втручання тощо), збільшення кількості фахівців із соціальної роботи в об'єднаних територіальних громадах та якості їх роботи, кваліфікації, збільшення кількості сімей, які перебувають під наглядом кваліфікованих фахівців із соціальної роботи, в тому числі з метою запобігання потраплянню дітей до закладів інституційного догляду та виховання, недопущення насильства в сім'ї та мотивації відповідального батьківства.

Потребує комунікаційної та інформаційної кампанії популяризація виховання дітей у сім'ї або в умовах, близьких до сімейних, усиновлення, розвиток прийомних/патронатних сімей та збільшення їх матеріальних стимулів.

Важливим напрямом є переатестація та система навчання фахівців із соціальної роботи, моніторинг діяльності працівників служб у справах дітей, а також пришвидшення проходження сімейних справ у судах.

Розширення інфраструктури та можливостей для працевлаштування жінок після народження дітей.

Ціль 3.3. Сім'ї, що опинилися в складних життєвих обставинах, зокрема через низькі доходи, отримують своєчасну та професійну допомогу, включаючи фінансову, яка спрямована на швидкий вихід із кризи та подолання складних життєвих обставин

Показники ефективності

- Зменшення відсотка сімей, що перебувають у стані бідності (нижче фактичного прожиткового)
- Збільшення на 50% кількості непрацюючих працездатних осіб з числа малозабезпечених сімей, які повернулися на ринок праці або відкрили власну справу
- Скорочення тривалості перебування сімей в складних життєвих обставинах

Проблемою є недостатня виявленість сімей, які опинились в складних життєвих обставинах, задавненість проблем та криз у сім'ях – не вистачає системного підходу до даного питання, методологічного та кадрового забезпечення. Тому важливим є створення ефективної служби та навчання фахівців із соціальної роботи, розроблення методології моніторингу сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, координація місцевих органів влади щодо роботи із сім'ями. Соціальна допомога надається тим, хто її реально потребує. Держава допомагає не окремій людині, а родині, враховуючи потреби та пільги всіх членів сім'ї. Соціальна допомога стимулює членів родини подолати складні життєві обставини та повернутися до активного економічного та соціального життя.

Ефективна адресна соціальна підтримка потребує моніторингу, автоматизації та цифровізації, глибокої аналітики для якісного дизайну програм підтримки родин. Внаслідок посилення адресності та консолідації фінансового ресурсу, створення Єдиної інформаційно-аналітичної системи управління соціальною підтримкою населення України (E-SOCIAL) збільшиться ефективність соціальних виплат. Громадяни, які реально потребують соціальної допомоги, в тому числі субсидій, отримають її у збільшених розмірах.

Прожитковий мінімум застосовується як критерій бідності та збільшується у програмах, які спрямовані на її подолання, до фактичного рівня. Завдяки кваліфікованій роботі фахівців із соціальної роботи, застосуванню прогресивних інформаційних систем та зручних соціальних сервісів як в електронному вигляді, так і через центри надання адміністративних послуг, збільшиться кількість сімей, які отримують соціальну підтримку на засадах адресності та завдяки виявленості.

Важливим буде продовження монетизації соціальних пільг, реорганізація інституту соціального інспектування на ризик-орієнтованих принципах для виявлення можливих зловживань під час нарахування допомоги.

У середньостроковій перспективі відбудеться перехід на оподаткування доходів домогосподарств, поступово повністю або частково замінивши систему соціальних допомог.

Ціль 3.4. Для людей похилого віку створено умови для активного життя, вони мають кваліфікований та сучасний догляд і гідне матеріальне забезпечення. Створено умови для безпечної добровільного пенсійного накопичення

Показники ефективності

- Кваліфікований догляд доступний всім людям похилого віку, яким він необхідний, - як у публічному, так і приватному секторі
- Особа похилого віку отримує забезпечення не нижче прожиткового мінімуму

Враховуючи старіння нації, негативні демографічні тенденції, потребує змін та спрощення солідарна система пенсійного забезпечення, потребують перегляду стимули до сплати єдиного соціального внеску в його існуючому вигляді.

Важливо створити умови для підвищення та виведення “з тіні” доходів, стимулювати відповідальне ставлення до фінансів та їх накопичення на власну старість протягом активного економічного життя. Держава створює умови для забезпечення збереження пенсійних накопичень (превенція шахрайства з пенсійного накопичення), проте накопичення має бути відповідальністю, перш за все, самої людини. Майбутні пенсіонери мають знати, що треба робити, аби забезпечити власну старість, а держава має забезпечувати достатнє інформування.

Також пріоритетом є створення умов для розвитку мережі надавачів соціальних послуг для осіб похилого віку, у тому числі освітніх послуг, запровадження новітніх технологій у сфері догляду за особами похилого віку, підвищення стандартів геріатричних пансионатів, збільшення кількості та різноманіття соціальних послуг для осіб похилого віку.

Важливим є також сприяння залученню осіб похилого віку до різних сфер суспільного життя, збільшення тривалості активних років життя на 10% (за методологією ВООЗ).

4. Міністерство культури, молоді та спорту

Цілі	Показники ефективності
Ціль 4.1. Громадяни України відчувають свою приналежність до єдиного українського культурного простору	<ul style="list-style-type: none"> • Більшість громадян розуміють, усвідомлюють та поділяють візію України (роль і місце України в світі, роль та відповідальність держави, роль та відповідальність громадян перед собою, перед іншими громадянами, перед державою, перед світом) • Індекс ідентичності: відчуття громадянами своєї приналежності до України із збереженням етнічного, релігійного та культурного різноманіття
Ціль 4.2. Люди мають вибір і можливість споживати доступні культурні послуги	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення вдвічі кількості людей, що відвідують культурні події як в цілому, так і секторально (візуальне мистецтво, театри, книжкові фестивалі, музейні проекти, музика, виставкові проекти тощо)
Ціль 4.3. Громадяни (особливо молодь) мають можливість брати активну участь у суспільному житті	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення вдвічі частки населення, яке бере участь в суспільному житті (до 12% – дорослого населення, до 25% – молоді)
Ціль 4.4. Українці розуміють важливість фізичної активності і регулярно займаються нею	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання до 40% кількості людей, що регулярно займаються спортом або фізичною активністю
Ціль 4.5. Українець рідше стикається з маніпулятивними та фейковими новинами, повідомленнями та матеріалами	<ul style="list-style-type: none"> • Обсяг маніпулятивного контенту знизився вдвічі (індекс) • Споживання контенту держави-агресора знизилось вдвічі
Ціль 4.6. Люди активно подорожують Україною в цілях туризму	<ul style="list-style-type: none"> • Кількість закордонних туристів зростає як мінімум на 500 000 щороку • Кількість людей, що виїжджають до іншої області, зросла вдвічі

Ціль 4.1. Українці відчувають свою приналежність до єдиного українського культурного простору

Показники ефективності

- Більшість громадян розуміють, усвідомлюють та поділяють візію України (роль і місце України в світі, роль та відповідальність держави, роль та відповідальність громадян перед собою, перед іншими громадянами, перед державою, перед світом)
- Індекс ідентичності: відчуття громадянами своєї приналежності до України із збереженням етнічного, релігійного та культурного різноманіття

Громадяни України мають відчувати себе частиною єдиного українського культурного простору. Для того, аби досягти цієї цілі, ми плануємо створення спеціальних змістовних програм в національних музеях – посилення інституційної спроможності музеїв, підвищення професійного рівня персоналу, перехід від системи “зберігання” до системи “пізнання і комунікації”, посилення міждисциплінарності в культурі.

Ми будемо замовляти виконання державним театрам, концертним залах, філармоніям сучасних українських і сучасних світових мистецьких творів (не менше 30%), що має спричинити розвиток українського композиторського, перекладацького, режисерського, письменницького і виконавського соціального капіталу, його інтегрованість у глобальний контекст і посилення суб'єктності держави.

Також ми підтримуватимемо створення суспільно значущого контенту (у тому числі кіно-, теле-, радіо-, цифрового, літературного контенту), що сприяє відчуттю громадянами своєї приналежності до України, розумінню та усвідомленню візії України, сприяє тому, що громадяни поділяють візію України.

Ми плануємо запустити програми, які будуть стимулювати школярів та молодь подорожувати Україною (в 2020 році – 250 тисяч, з 2021 року – не менше 500 тисяч школярів та молоді щороку).

Ціль 4.2. Люди мають вибір і можливість споживати доступні культурні послуги

Показники ефективності

- Збільшення вдвічі кількості людей, що відвідують культурні події як в цілому, так і секторально (візуальне мистецтво, театри, книжкові фестивалі, музейні проекти, музика, виставкові проекти тощо)

Ми плануємо збільшити кількість місць проведення суспільного діалогу – від будівництва музею сучасного мистецтва, завершення проектів будівництва музею та Меморіалу Небесної сотні та другої черги музею Голодомору до державної підтримки створення культурно-соціальної інфраструктури в громадах – мультифункціональних центрів, які повинні стати однією з головних “магнітних” точок кожного окремого регіону.

Покращення якості культурних послуг ми будемо забезпечувати за рахунок підвищення конкуренції, запроваджуючи державну підтримку проектів, програм, а не утримання колективів; відкриття державних закладів культури для альтернативних проектів і заходів; запуск закупівель до Музейного фонду предметів культури.

Ми підвищимо прозорість та ефективність системи за рахунок залучення додаткових ресурсів на розвиток пам'яток через механізм державно-приватного партнерства управління об'єктами; створення і наповнення національного реєстру даних про об'єкти культурної спадщини; запровадження єдиного електронного квитка для всіх мистецьких і культурних закладів; суттєвого посилення відповідальності за недбале ставлення до національної спадщини; створення умов для легального ринку творів мистецтва через закони про арт-ринок та переміщення культурних цінностей.

Це сприятиме підвищенню частки культурного, креативного продукту, спорту і туризму до 12–14% ВВП.

Ціль 4.3. Українці (особливо молодь) мають можливість брати активну участь у суспільному житті

Показники ефективності

- Збільшення вдвічі частки населення, яке бере участь в суспільному житті (до 12% – дорослого населення, до 25% – молоді)

Ми хочемо змінити сприйняття “своє” та “суспільне” і залучити активну, пасіонарну частину суспільства до того, аби вони розуміли і відчували свій вплив на зміни навколо себе через свої прямі дії – участь в громадських організаціях та будь яких інших діях на користь суспільства.

Ми будемо досягати цього шляхом підтримки програм волонтерства і соціальної активності. Створювати умови та стимули, які будуть спонукати до заняття соціально корисною діяльністю. Благодійність та волонтерство повинні стати сферою, де будуть зрозумілі та прозорі правила, які будуть забезпечені інструментами саморегулювання та співрегулювання.

Це сприятиме підвищенню соціальної активності та мобільності населення, що позитивно вплине на мобільність економіки та продуктивність праці.

Ціль 4.4. Українці розуміють важливість фізичної активності і регулярно займаються нею

Показники ефективності

- Зростання до 40% кількості людей, що регулярно займаються спортом або фізичною активністю

Оскільки систематична та правильна фізична активність підвищує якість життя людей та здоров'я нації, державна політика буде більше сконцентрована саме на масовому спорту та фізичній культурі.

В партнерстві з місцевими громадами ми запустимо програму з будівництва мультифункціональних спортивних комплексів, максимально розширимо доступ до існуючої спортивної інфраструктури (тренувальні бази, стадіони тощо).

Державна підтримка спорту високих досягнень буде враховувати забезпечення федераціями успішної популяризації та активного функціонування масового спорту. Для цього потрібно змінити пріоритетну підтримку державою спорту вищих досягнень через обов'язкову підтримку і залучення широких мас до занять спортом, як одного з факторів фінансування. Зменшити кількість пріоритетних видів спорту, які фінансово підтримує держава.

Безумовно, існуючі ресурсні обмеження вимагають концентрації на обмеженій кількості пріоритетних видів спорту, фінансово підтримуваних державою, що призведе до значного підвищення успішності і престижу нашої держави у цих видах спорту. Створити необхідні стимули для інвестування в спортивну інфраструктуру.

Це сприятиме підвищенню частки культурного, креативного продукту, спорту і туризму до 12–14% ВВП.

Ціль 4.5. Українець рідше стикається з маніпулятивними та фейковими новинами, повідомленнями та матеріалами

Показники ефективності

- Обсяг маніпулятивного контенту знизився вдвічі (індекс)
- Споживання контенту держави-агресора знизилось вдвічі

В умовах гібридної війни важливими є навички критичного мислення, усвідомленого споживання інформаційних продуктів, стійкості до маніпуляцій та агресивних новин. Проте в інтенсивному інформаційному потоці навіть людина, яка критично мислить, може бути введена в оману маніпулятивною, фейковою інформацією. Це може спонукати її до висновків або дій, що зрештою їй нашкодять в інтересах маніпулятора.

Тому ми створимо належні умови для ринку медіа послуг, розширимо можливості для інформування населення на тимчасово окупованих територіях, а також стимулюватимемо створення якісного інформаційного простору через ідентифікацію маніпулятивного контенту (використовуючи інструменти співрегулювання і саморегулювання) та реалізації програми підтримки створення медіа продуктів, що протидіятимуть інформаційній агресії.

Окрема увага буде приділена роботі з інформаційними атаками з боку країни агресора з метою зниження їх впливу на громадян України, зокрема через вжиття заходів для зменшення споживання контенту держави-агресора мінімум вдвічі.

Це дозволить у своїй сукупності зменшити шкоду, що завдається громадянам України внаслідок поширення фейків, зокрема зменшити кількість соціальних конфліктів.

Ціль 4.6. Люди активно подорожують Україною в цілях туризму

Показники ефективності

- Кількість закордонних туристів зростає як мінімум на 500 000 щороку
- Кількість людей, що виїжджають до іншої області, зросла вдвічі

Україна є багатою на природні, історичні та культурні об'єкти, що можуть приваблювати мільйони туристів з усього світу. Ми хочемо створити можливості для активного подорожування країною як громадян, так і зовнішніх туристів. Для цього планується насамперед визначення місця України на туристичній мапі світу, створення брендів з існуючих точок притягання та запуск внутрішніх і зовнішніх програм з їх промоції.

Не менш значущим для промоції України є приєднання її до існуючих та нових мереж європейських туристично-культурних маршрутів. Єднання та інтеграція різних спільнот навколо історії, культурного надбання, туристичних цікавинок створять можливість для подальшої бізнес співпраці та інвестицій в громади.

Це сприятиме підвищенню частки культурного, креативного продукту, спорту і туризму до 12–14% ВВП.

5. Міністерство у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб

Цілі	Показники ефективності
Ціль 5.1. Ветерани війни повернулися до повноцінного мирного життя та стали перевагою для суспільства, а не його проблемою	<ul style="list-style-type: none"> • Ступінь задоволеності ветеранами та членами їх родин від отриманих послуг через систему «єдиного вікна» у «ветеранських просторах», а також в онлайн режимі • Кількість працевлаштованих ветеранів • Кількість осіб, які отримали компенсацію за житло • Кількість фактів лікування складних захворювань
Ціль 5.2. Ветерани та їх члени родин, а також родини загиблих відчувають шанобливе ставлення в суспільстві	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання рівня шанобливого ставлення суспільства до героїв Революції гідності та захисників України від агресії Російської Федерації • Кількість резервістів 1 та 2 черги • Кількість вступників до вищих військових навчальних закладів
Ціль 5.3. Внутрішньо переміщені особи та мешканці тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим, що реінтегровані до сучасного українського простору	<ul style="list-style-type: none"> • Кількість учнів і студентів з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим, які навчаються на підконтрольній України території • Кількість внутрішньо переміщених осіб, які повноцінно інтегровані до місцевих громад • Кількість працевлаштованих внутрішньо переміщених осіб • Кількість внутрішньо переміщених осіб, що перебувають в черзі для отримання компенсації за житло

Ціль 5.1. Ветерани війни повернулися до повноцінного мирного життя та стали перевагою для суспільства, а не його проблемою

Показники ефективності

- Ступінь задоволеності ветеранами та членами їх родин від отриманих послуг через систему “єдиного вікна” у “ветеранських просторах”, а також в онлайн режимі
- Кількість працевлаштованих ветеранів
- Кількість осіб, які отримали компенсацію за житло
- Кількість фактів лікування складних захворювань

Досягнення цілей планується через розбудову мережі “ветеранських просторів”, що працюватимуть за принципом “рівний рівному” та будуть “єдиним вікном” надання послуг ветеранам, а також через надання послуг в онлайн режимі за допомогою системи “Е-ветеран”. Ветеранські простори – це комунікаційні майданчики між державними і недержавними структурами, які надаватимуть сервіси ветеранам та їх родинам. Також, у рамках цих закладів заплановано роботу мобільних груп, метою яких є забезпечення надання послуг у кожному без виключення населеному пункті.

У результаті ветерани отримують комплекс послуг з психосоціальної адаптації, профорієнтації, юридичних консультацій та профілактики конфліктних ситуацій в родинах.

Ми радикально змінюємо систему надання медичних послуг для ветеранів та членів родин. Це стосується відновлення як фізичного, так і ментального здоров'я. Заплановано отримання ветеранами додаткового гарантованого державою пакета медичних послуг.

В Україні відкриється “Національний центр психічного здоров'я ветеранів”. На базі цього Центру працюватиме тренінговий центр з підготовки та підвищення кваліфікації усіх спеціалістів, що вже працюють з ветеранами.

Заплановано розроблення і впровадження житлових програм для учасників бойових дій з використанням державної підтримки та пільгового іпотечного кредитування на будівництво та придбання житла.

Ціль 5.2. Ветерани та члени їх родин, а також родини загиблих відчувають шанобливе ставлення в суспільстві

Показники ефективності

- Зростання рівня шанобливатого ставлення суспільства до героїв Революції Гідності та захисників України від агресії Російської Федерації
- Кількість резервістів 1 та 2 черги
- Кількість вступників до вищих військових навчальних закладів

Досягнення цілей заплановано через здійснення заходів з вшанування військовослужбовців протягом життя та вшанування пам'яті загиблих. Також заплановано розроблення та реалізацію комплексної програми героїзації образу захисника/ветерана у свідомості від школярів до старшого покоління. Окрема увага приділятиметься вшануванню родин загиблих героїв Революції Гідності та захисників України від агресії Російської Федерації.

Заплановане активне сприяння розвитку ветеранської літератури та інших ініціатив, які спрямовані на героїзацію захисників.

Все це сприятиме підвищенню рівня довіри до Збройних Сил України та підвищенню престижності професії “військовослужбовець”.

Ціль 5.3. Внутрішньо переміщені особи та мешканці тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим, що реінтегровані до сучасного українського простору

Показники ефективності

- Кількість учнів і студентів з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим, які навчаються на підконтрольній України території
- Кількість внутрішньо переміщених осіб, які повноцінно інтегровані до місцевих громад
- Кількість працевлаштованих внутрішньо переміщених осіб
- Кількість внутрішньо переміщених осіб, що перебувають в черзі для отримання компенсації за житло

Для досягнення цілі ми створимо умови для максимального спрощення доступу до адміністративних послуг для внутрішньо переміщених осіб та населення на тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської областей та АР Крим.

Зокрема, запровадимо адміністративну процедуру реєстрації фактів народження та смерті, які відбулися на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської областей та АР Крим, вдосконалимо механізми, пов'язані з отриманням документів про громадянство, освіту відповідного рівня.

Також ми створимо відповідні умови для вступу до навчальних закладів громадян України, які проживають на тимчасово окупованих територіях України, в тому числі АР Крим, та мають бажання продовжити навчання на підконтрольній Україні території.

Посилимо функціональну спроможність закладів охорони здоров'я Донецької, Луганської та Херсонської областей з урахуванням додаткового навантаження, пов'язаного з наданням медичних послуг не лише мешканцям цих областей, а й мешканцям тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим.

Створимо умови для отримання пільгового кредитування на купівлю житла для внутрішньо переміщених осіб, а також отримання ними житла для тимчасового проживання. Реалізуємо програми ефективної соціалізації внутрішньо переміщених осіб у місцевих громадах, які передбачатимуть підтримку бізнесу, освітніх програм, участі у місцевій владі, вирішення питання забезпечення житлом.

6. Міністерство фінансів

Цілі	Показники ефективності
Ціль 6.1. Українці живуть в державі, яка передбачувано розпоряджається публічними фінансами	<ul style="list-style-type: none"> • Вчасне ухвалення середньострокової (3 роки) Бюджетної декларації та бюджетів на її основі • Мінімальне відхилення фактичних показників бюджету від запланованих • Зниження бюджетного дефіциту до 1,5% в 2024 та підтримання щорічного первинного профіциту • Підвищення рейтингу України в Open Budget Index до 25 місця за результатами оцінки 2024 року
Ціль 6.2. Платники податків менше податкове навантаження та значно менше часу витрачають на їх адміністрування	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення витрат та часу платників податків на податкове адміністрування • Зниження загального податкового навантаження • Зменшення перерозподілу ВВП через зведеній бюджет і загалом через державний сектор • Зменшення кількості судових справ у податкових спорах • Підвищення рейтингу України в Doing Business за показником “Оподаткування” до 25 за результатами 2024 року
Ціль 6.3. Доброочесні експортери та імпортери України та громадяни мають прозорі, прості та передбачувані правила митного контролю та митного оформлення, при цьому їх економічні інтереси та інтереси щодо рівності конкурентних умов захищені	<ul style="list-style-type: none"> • Зниження грошових та часових витрат для доброочесного бізнесу на проходження митних процедур не менше ніж на 5% щороку • Недопущення митних зловживань та викривлення конкуренції
Ціль 6.4. Бізнес та громадяни мають доступ до значно дешевших фінансових ресурсів	<ul style="list-style-type: none"> • Суттєве зниження відсоткової ставки за кредитами, наданими в гривні • Зростання кредитування бізнесу через розширену лінійку інструментів (відношення кредитів до ВВП)
Ціль 6.5. Витрати платників податків на обслуговування боргів зменшуються	<ul style="list-style-type: none"> • Скорочення відношення державного боргу до ВВП до 40% на кінець 2024 року • Зменшення вартості обслуговування державного боргу • Зниження валютного ризику державного боргу шляхом збільшення частки державного боргу, номінованого в національній валюті, до кінця 2024 року до 50% • Підняття кредитних рейтингів України до літер «А»
Ціль 6.6. Громадяни та добросовісний бізнес захищені від фінансового шахрайства	<ul style="list-style-type: none"> • Зниження рівня шкоди, завданої фінансовими злочинами

Ціль 6.1. Українці живуть в державі, яка передбачувано розпоряджається публічними фінансами

Показники ефективності

- Вчасне ухвалення середньострокової (3 роки) Бюджетної декларації та бюджетів на її основі
- Мінімальне відхилення фактичних показників бюджету від запланованих
- Зниження бюджетного дефіциту до 1,5% в 2024 та підтримання щорічного первинного профіциту
- Підвищення рейтингу України в Open Budget Index до 25 місця за результатами оцінки 2024 року

З наступного року до 1 червня ми почнемо планувати державні фінанси на 3 роки. Для цього ми вперше подамо до Верховної Ради України трирічну Бюджетну декларацію і надалі продовжуватимемо таку практику. Ми також будемо прагнути повністю та вчасно фінансувати всі державні зобов'язання так, щоб відкриті асигнування за видатками бюджету були профінансовані на 100% без відхилень.

Ми будемо здійснювати постійний моніторинг за виконанням бюджету і реагувати на виклики, щороку проводитимемо огляди видатків не менше 20% всіх витрат для підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів та постійно здійснюватимемо верифікацію державних виплат населенню. Ми будемо оцінювати фіскальні ризики із поданням річного звіту та щоквартальні огляди, щоб підвищити точність прогнозування.

Ми продовжимо і прискоримо подальше розкриття інформації про публічні фінанси, зокрема через портали відкритих даних spending.gov.ua та openbudget.gov.ua, включно із даними місцевих бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового пенсійного та соціального страхування. Платники податків повинні краще розуміти як витрачаються їх кошти.

Ми перетворимо Державне казначейство в діджиталізовану установу з клієнт-банком для кращого і дистанційного обслуговуванням як державного сектору, так і комерційних компаній та працівників освіти, медицини, культури і всього бюджетного сектору. Це зменшить витрати на адміністрування системи.

Все це зробить державу значно більш прогнозованим партнером та сприятиме зменшенню ризиків та здешевленню ресурсів в економіці.

Ціль 6.2. Платники податків мають нижче податкове навантаження та значно менше часу витрачають на їх адміністрування

Показники ефективності

- Зменшення витрат та часу платників податків на податкове адміністрування
- Зниження загального податкового навантаження
- Зменшення перерозподілу ВВП через зведений бюджет і загалом через державний сектор
- Зменшення кількості судових справ у податкових спорах
- Підвищення рейтингу України в Doing Business за показником “Оподаткування” до 25 за результатами 2024 року

Ми завершимо створення і забезпечимо ефективне функціонування Державної податкової служби (ДПС) з не менше 50% нових людей на керівних посадах центрального апарату та територіальних органів ДПС та наданням 100% послуг, які дотичні до оподаткування, онлайн через електронний кабінет платника податків. ДПС буде сервісною службою, а не силовим підрозділом.

Ми підвищимо прозорість та ефективність податкових аудитів та запровадимо ефективний механізм розгляду скарг платників податків в адміністративному порядку, щоб 75% розбіжностей узгоджувалися досудово.

Ми впровадимо стратегію стимулювання добровільного дотримання податкової дисципліни (добровільної сплати податків) з урахуванням специфіки груп та категорій платників податків.

Ми проведемо деофшоризацію економіки, послідовно втіливши план дій з протидії розмиванню податкової бази та виведенню прибутку з-під оподаткування (BEPS), спрямованого на запобігання зловживанням міжнародними угодами про уникнення подвійного оподаткування. Добросовісні платники податків будуть захищені від недобросовісних конкурентів.

Щороку ми прагнемо до відносного зменшення коштів, що перерозподіляються через державу. Це дасть змогу поступово зменшувати роль держави в економіці.

Ціль 6.3. Доброчесні експортери та імпортери та громадяни України мають прозорі, прості та передбачувані правила митного контролю та митного оформлення, при цьому їх економічні інтереси та інтереси щодо рівності конкурентних умов захищені

Показники ефективності

- Зниження грошових та часових витрат для доброчесного бізнесу на проходження митних процедур не менше ніж на 5% щороку
- Недопущення митних зловживань та викривлення конкуренції

Ми завершимо створення вільної від корупції Державної митної служби з не менше, ніж 50% нових людей на посадах керівників окремих структурних підрозділів центрального апарату та територіальних органів.

Ми розвинемо єдину автоматизовану інформаційну систему, розгорнемо національну електронну транзитну систему та інтеграцію інформаційно-телекомуникаційних компонентів митниці, що забезпечить обмін інформацією з митницями 35-ти країн Європейського регіону.

Ми запустимо програму авторизованих економічних операторів (AEO) з не менше 300 заявами на статус AEO в 2024 році, запровадимо методику вимірювання середнього часу випуску товарів на основі дослідження з вимірювання часу Всесвітньої митної організації.

Ми створимо систему недопущення митних правопорушень шляхом повної електронізації процесів і повного відеонагляду та використання сканерів/засобів безконтактного моніторингу як за проходженням на митниці, так і подальшого слідування товарів.

Ми запровадимо систему оцінювання ефективності здійснення митного аудиту як форми митного контролю на підставі фактично виявлених порушень, сплачених податків до державного бюджету, результатів розгляду судових справ та їх подальших перспектив.

Державна митна служба перестане бути органом, який фокусується на зборі митних платежів. Її головним завданням буде повнота та достовірність декларування товарів, що перетинають митний кордон України.

У сукупності це захистить доброчесного платника податків та дасть змогу йому розвиватися.

Ціль 6.4. Бізнес та громадяни мають доступ до значно дешевших фінансових ресурсів

Показники ефективності

- Суттєве зниження відсоткової ставки за кредитами, наданими в гривні
- Зростання кредитування бізнесу через розширену лінійку інструментів (відношення кредитів до ВВП)

Ми сприятимемо банківському кредитуванню економіки в цілому шляхом створення умов для зменшення вартості кредитних ресурсів та зниження рівня ризиків для кредиторів.

Для окремих категорій малого та середнього бізнесу (зокрема малим сільськогосподарським товаровиробникам на придбання землі) ми запровадимо фонди часткового гарантування кредитів. Працюватимемо над підвищеннем фінансової грамотності бізнесу та громадян, щоб підвищити їх спроможність отримати доступ до фінансових ресурсів.

Ми сприятимемо зміщенню інституційної спроможності фінансових регуляторів та працюватимемо над приведенням законодавства з регулювання фінансових інструментів та інвестиційних фондів до директив ЄС та розвитком небанківських фінансових послуг та ринку цінних паперів. Створимо умови для наведення Національним банком порядку на ринку небанківських фінансових послуг, що захистить банки від недобросовісної конкуренції.

Ми забезпечимо ефективну та прозору співпрацю з міжнародними фінансовими організаціями і відповідно стрімке збільшення фінансування інвестиційних проектів за рахунок їх підтримки.

Ми залучимо інвесторів у державні банки, щоб зрештою зменшити частку держави до рівня 20% в банківському секторі.

Усе це в сукупності дасть змогу банкам та іншим фінансовим установам кредитувати під значно менший відсоток у гривні.

Ціль 6.5. Витрати платників податків на обслуговування боргів зменшуються

Показники ефективності

- Скорочення відношення державного боргу до ВВП до 40% на кінець 2024 року
- Зменшення вартості обслуговування державного боргу
- Зниження валютного ризику державного боргу шляхом збільшення частки державного боргу, номінованого в національній валюті, до кінця 2024 року до 50%
- Підняття кредитних рейтингів України до літер “А”

Ми повністю деполітизуємо функцію з управління боргом і створимо інституційно сильне боргове агентство, що забезпечить ефективне управління державним та гарантованим державою боргом відповідно до найкращих європейських практик. Державні гарантії надаватимуться лише для реалізації стратегічних інвестиційних проектів.

Ми будемо розвивати внутрішній ринок державних цінних паперів шляхом розвитку інституту первинних дилерів та запровадження маркет-мейкерства, збільшення частки державних внутрішніх запозичень, поступового переходу до випуску ОВДП лише в гривні, проведення аукціонів з розміщення ОВДП на міжнародний торговельний платформі та включення ОВДП до індексу JP Morgan EMBI, запровадження активних інструментів управління державним боргом на внутрішньому ринку (зокрема РЕПО операцій, валютних свопів, деривативів, switch та buy-back операцій).

Ми забезпечимо публічність та прозорість, регулярне оновлення і розповсюдження звітів та актуальних важливих змін і подій в економіці України, проведення активної роботи з інвесторами та міжнародними рейтинговими агентствами, організацію інформаційних виїзних презентацій для іноземних інвесторів (роад-шоу), що забезпечить разом з продовженням імплементації реформ в Україні підвищення суверенного рейтингу України до щонайменше B+ у 2020 році та до А- у 2024 році, зниження категорії ризику України за класифікацією ОЕСР.

Ми поглибимо співпрацю з міжнародними фінансовими організаціями та країнами-партнерами як в сфері імплементації структурних реформ, так і з метою залучення фінансування на пільгових умовах, що забезпечить змінення довіри іноземних інвесторів, зниження вартості державних запозичень та покращення стійкості державних фінансів.

Усе це в сукупності приведе до поступового заміщення більш дорогих грошей більш дешевими, що зробить обслуговування боргу менш обтяжливим для платників податків.

Ціль 6.6. Українці та добросовісний бізнес захищені від фінансового шахрайства

Показники ефективності

- Зниження рівня шкоди, завданої фінансовими злочинами

Ми приведемо законодавство у сфері фінансового моніторингу у відповідність з 4 директивою ЄС та частково 5 директивою ЄС, що створить можливості для деофшоризації та ризик-орієнтованого підходу до попередження зловживань. Ми запровадимо інші міжнародні стандарти, зокрема стандарти Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (FATF).

Ми утворимо Бюро фінансових розслідувань – аналітичний центр фінансових розслідувань “білокомірцевих” злочинів у сфері публічних фінансів, що співпрацюватиме з Комітетом з фінмоніторингу Національного банку. Це дасть змогу суттєво знизити фінансове шахрайство і унеможливити роботу конвертаційних центрів та інших інструментів ухилення від сплати податків.

7. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства

Цілі	Показники ефективності
Ціль 7.1. Громадяни України не втрачають від заборони розпоряджатися своїм майном	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення втрат від обмежень прав розпоряджатися своєю власністю на 60% • Ціна, яку українець отримує за розпорядження своєю власністю, є максимально близькою до ринкової, але, крім виключчних випадків, ніколи не становить менше 90% ринкової
Ціль 7.2. Українські споживачі отримують безпечні товари та послуги	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення кількості випадків харчових отруєнь і випадків токсикоінфекцій до 30 на 1 млн. населення • Зменшення випадків завданої шкоди споживачам від неякісних товарів та послуг до 50 на 1 млн. споживачів
Ціль 7.3. Українські працівники мають легальну роботу та витрачають менше часу на пошук нової легальної роботи	<ul style="list-style-type: none"> • Скорочення середнього строку пошуку нової легальної роботи з 3,6 до 2 місяців • Зниження рівня безробіття з 9,6% до 5% та підвищення зайнятості працевдатного населення з 66% до 70%
Ціль 7.4. Громадяни отримують більше доходів від управління державною власністю в їх інтересах	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення рентабельності активів (RoA) державних підприємств з 2,1% у 2018 році до 5% у 2024 році • Зменшення частки держави в економіці до 5%
Ціль 7.5. Громадяни не переплачують за послуги та товари, що придбає в їх інтересах держава	<ul style="list-style-type: none"> • Підвищення ефективності публічних закупівель на 20%
Ціль 7.6. Український експортер отримує кращі умови для роботи за рахунок зменшення бар'єрів для експорту українських товарів та послуг	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення експорту в 2 рази • Зменшення рівня ввізних мит (у тому числі інструментів торгового захисту) для топ-100 товарних ліній на топ-20 ринках експорту на 10% • Скорочення витрат часу на оформлення експорту для експортерів з 66 годин у 2018 році до 24 годин у 2024 році (у 2018 році в Україні – 66 годин, середнє значення по Європі та Центральній Азії – 24 години)
Ціль 7.7. Громадяни України захищенні від зловживань монополістів	<ul style="list-style-type: none"> • В 5-ти найбільших галузях, індекс Герфіндаля-Гіршмана знижується в два рази
Ціль 7.8. Власники творів та винаходів захищенні та отримують справедливу винагороду	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання сплати роялті власникам прав у 1,5 – 2 рази

Ціль 7.1. Українці не втрачають від заборони розпоряджатися своїм майном

Показники ефективності

- Зменшення втрат від обмежень прав розпоряджатися своєю власністю на 60 %
- Ціна, яку українець отримує за розпорядження своєю власністю, є максимально близькою до ринкової, але, крім виключних випадків, ніколи не становить менше 90% ринкової

Обмеження розпоряджатися власністю перешкоджає розвитку економіки та призводить до втрат для українця. Відсутність ефективних ринків призводить до неправильного використання ресурсів та відтерміновує розвиток бізнесу та суспільства.

У сільському господарстві мораторій на обіг земель сільськогосподарського призначення заважає розвитку українського аграрного сектору та призводить до бідності в українському селі. Українці отримують на 40% меншу ціну за розпорядження своєю власністю. Продуктивність та ефективність використання землі залишається низькою.

У фінансовій галузі відсутній ринок капіталу. Це призводить до неефективного розподілу наявних обмежених фінансових ресурсів, підвищення вартості капіталу, зменшення інвестицій, стримує розвиток бізнесу та унеможливлює приватні заощадження через інвестиції на ринку капіталу.

Ми скасуємо мораторій на обіг земель сільськогосподарського призначення. Як результат, ефективність та продуктивність використання сільськогосподарських земель зростатиме до 6% щороку за рахунок підвищення рівня економічної конкуренції. Земельний ринок запрацює з 1 жовтня 2020 року, що, зокрема, приведе до збільшення вартості оренди за 1 га в середньому по країні з 1700 грн у 2018 році до 4000 грн у 2024 році.

Ми проведемо дерегуляцію з питань землеустрою, вирівнямо податки на землю, введемо запобіжники проти земельного рейдерства та запровадимо сучасну інфраструктуру просторових даних. 100% відомостей про земельні ділянки буде внесено до Державного земельного кадастру до кінця 2020 року. Це зробить земельний ринок ефективним та прозорим для громадян та бізнесу.

Ми надамо державну фінансову підтримку фермерам на купівлю землі сільськогосподарського призначення та розвиток свого бізнесу. Під час купівлі менше 500 га землі фермери матимуть можливість отримати дешевий кредитний ресурс за ставкою, що не перевищує рівня інфляції.

Ми будемо створювати ринок капіталу через забезпечення вирівнювання регулювання реального та фінансового секторів економіки, усунення бар'єрів для притоку капіталу в реальний сектор економіки. Ці дії передбачають розвиток

корпоративного управління, покращення системи фінансової звітності, детінізацію економіки.

Це дасть можливість українцю вільно розпоряджатися своєю власністю, включно із землею та капіталом, та отримувати за розпорядження нею справедливу вартість.

Ціль 7.2. Українські споживачі отримують безпечні товари та послуги

Показники ефективності

- Зменшення кількості випадків харчових отруєнь і випадків токсикоінфекцій до 30 на 1 млн. населення
- Зменшення випадків завданої шкоди споживачам від неякісних товарів та послуг до 50 на 1 млн. споживачів

Захист прав споживачів та мінімізація ризиків отримання шкоди здоров'ю громадян від споживання небезпечних товарів та послуг дає змогу покращити добробут та якість життя українців, а також сприятиме підвищенню рівня довіри споживачів і позитивно впливатиме на розвиток бізнесу.

Ми будемо розвивати системи безпечності і контролю якості продукції та перезавантажимо державну політику у сфері захисту прав споживачів. З цією метою ми імплементуємо вимоги законодавства ЄС у відповідних сферах.

Ми забезпечимо визнання в Україні застосовуваних у ЄС переліків харчових добавок, ароматизаторів, ензимів, тверджень про користь для здоров'я та про споживчу цінність кормових добавок. У 2020 році буде запущено систему добровільної сертифікації продукції тваринного походження, що виробляється без використання антибіотиків. Протягом 2021 року системою простежуваності буде охоплено 100 % продукції тваринного походження, що перебуває в обігу в Україні.

Ми посилимо заходи державного контролю за виробництвом та реалізацією товарів та послуг, а також відповіальність за порушення вимог законодавства та введення в оману споживача. Буде забезпечена можливість подання скарг на невідповідність продукції в електронному вигляді з наступним розглядом не пізніше 3-5 днів. Ми запровадимо моніторинг 100% постачальників харчової продукції до шкільних та дошкільних навчальних закладів з відкликанням такої продукції у разі невідповідності. Ми забезпечимо наявність та виконання вимог системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) на 100% великих і середніх підприємств-виробників продуктів через 3 роки та 100% малих підприємств-виробників продуктів через 5 років.

Це зробить споживання українцями продуктів та послуг безпечним та якісним.

Ціль 7.3. Українські працівники мають легальну роботу та витрачають менше часу на пошук нової легальної роботи

Показники ефективності

- Скорочення середнього строку пошуку нової легальної роботи з 3,6 до 2 місяців
- Зниження рівня безробіття з 9,6% до 5% та підвищення зайнятості працездатного населення з 66% до 70%

Ліберальне трудове законодавство надає можливість роботодавцям легко створювати нові якісні робочі місця, підвищувати кращих працівників, та платити більш високі зарплати.

Через створення рівних правил гри та надання стимулів для бізнесу, який створює офіційні робочі місця, ми створимо умови, за яких роботодавцям та працівникам буде більш вигідно працювати за законами, ніж ховатися “в тіні”. Спрощення трудового законодавства у сфері найму сезонних працівників та понаднормової праці сприятиме легалізації найму працівників, пов’язаних із сезонними ненормованими роботами.

Ми модернізуємо Державну службу зайнятості через перехід до моделі роботи на принципах аутсорсу – із залученням приватних кадрових агентств до пошуку роботи та метчінгу працівників з найкращими роботодавцями, залученням приватних надавачів освітніх послуг до навчання робітників сучасним навичкам, які затребувані на ринку праці. Ми створимо еко-систему з веб-порталів, що забезпечують профайлінг, тренування для пошуку роботи, підвищення професійних навичок, метчінг та супровождення на новій роботі для безробітних і внутрішніх та зовнішніх трудових мігрантів з метою їх залучення на український ринок праці. Ми збільшимо охоплення безробітних програмами працевлаштування від 19% до 90% у 2024 році.

Для створення робочих місць ми будемо розвивати малий та середній бізнес шляхом надання дешевих кредитів за механізмом часткового гарантування та страхування ризику для банків допомоги, сприяння в отриманні кредитів та створення навчальних програм для нових підприємців. Ми спростимо реєстрацію особистих селянських господарств як суб’єктів господарювання та отримання необхідної дозвільної документації для введення в обіг сільськогосподарської продукції.

Ці дії знизять рівень безробіття та покращать можливість українців знайти гідну роботу.

Ціль 7.4. Українці отримують більше доходів від управління державною власністю в їх інтересах

Показники ефективності

- Збільшення рентабельності активів (RoA) державних підприємств з 2,1% у 2018 році до 5% у 2024 році
- Зменшення частки держави в економіці до 5%

Ми будемо сприяти розвитку приватного сектору, який більш продуктивний та ефективний, ніж державний. Для цього ми проведемо приватизацію, яка дасть змогу передати сотні суб'єктів господарювання державного сектору ефективним власникам, які створять нові робочі місця та ліквіduють корупцію. Це дасть змогу міністерствам зосередитися на формуванні політики, а не на управлінні власністю. Понад тисячу неефективних підприємств буде ліквідовано – держава більше не буде витрачати кошти платників податків на підтримку неефективних збиткових підприємств.

Ми реформуємо систему управління державними підприємствами згідно із сучасними міжнародними стандартами. На стратегічних підприємствах будуть утворені наглядові ради, які забезпечать ефективне та прозоре корпоративне управління. Кожне підприємство матиме зрозумілу мету перебування у державній власності, передбачену в політиці власності.

Ми створимо Фонд національного добробуту, який візьме в управління стратегічні державні підприємства. Створення Фонду дозволить централізувати управління, підвищити його ефективність та забезпечити громадянам України адекватний рівень дохідності їх активів.

Ми розробимо політики власності з чітким визначенням мети державного володіння і ключових показників ефективності діяльності для всіх державних підприємств. Ми корпоратизуємо всі державні підприємства, що провадять комерційну діяльність, шляхом перетворення їх в акціонерні товариства.

Ці дії підвищать дохід, який отримує українець з державної власності.

Ціль 7.5. Українці не переплачують за послуги та товари, що придбає в їх інтересах держава

Показники ефективності

- Підвищення ефективності публічних закупівель на 20%

Ми повністю електронізуємо публічні закупівлі та визначимо нові інструменти закупівель організаціям публічного сектору, що дозволить досягати вищої якості та нижчої ціни закуплених товарів, робіт та послуг та відповідно надавати більш якісні публічні послуги. Ми проведемо повну професіоналізацію публічних закупівель через навчальні програми та використання систем моніторингу ризиків. Ми визначимо перелік ринків, які потребують оптимізації та розробимо їх дизайн. Ми використаємо такі сучасні електронні системи, як ProZorro та ProZorro.Продажі, для того, щоб зробити ці ринки більш ефективними через створення системи пакетних, одночасних та/або динамічних аукціонів та механізмів метчінгу.

Це дасть можливість державі ефективно витрачати гроші платників податків та закуповувати товари та послуги за ринковими цінами.

Ціль 7.6. Український експортер отримує кращі умови для роботи за рахунок зменшення бар'єрів для експорту українських товарів та послуг

Показники ефективності

- Збільшення експорту в 2 рази
- Зменшення рівня ввізних мит (у тому числі інструментів торгового захисту) для топ-100 товарних ліній на топ-20 ринках експорту на 10%
- Скорочення витрат часу на оформлення експорту для експортерів з 66 годин у 2018 році до 24 годин у 2024 році (у 2018 році в Україні – 66 годин, середнє значення по Європі та Центральній Азії – 24 години)

Доступ на зовнішні ринки є наріжним елементом розвитку великого та малого бізнесу, особливо для виробників продукції з доданою вартістю. Ефективна торгова політика приносить прибуток для національного виробника і дає більше можливостей споживачу у виборі товарів та послуг.

Для цього ми досягнемо домовленості з ключовими торговими партнерами про лібералізацію торгівлі, попереджатимо застосування обмежувальних заходів на зовнішніх ринках та лібералізуємо торгівлю послугами. Ми усунемо нетарифні бар'єри у сфері митниці та промислових товарів (“промисловий безвіз” - угода АСАА), аграрної та харчової продукції, послуг тощо через взаємне визнання еквівалентності регулювання та механізми економічної інтеграції. Ми досягнемо зменшення мит на українську продукцію на ключових ринках через виконання Угоди про асоціацію з ЄС, інших угод про зони вільної торгівлі, їх оновлення, використання можливостей СОТ, зняття антидемпінгових і захисних мит, які поширяються на українську продукцію.

Ми будемо просувати експорт через візити до ключових столиць держав-членів ЄС, MENA та інших пріоритетних ринках, визначених Експортною стратегією, через участь у ключових виставках та торговельних місіях. Ми будемо надавати консультивну допомогу тим, хто заінтересований в експорти, та впровадимо механізми підтримки експорту через створення механізмів страхування, перестрахування та гарантування.

Завдяки цим діям будуть створені умови для розвитку українського бізнесу та підприємництва через розширення ринків збуту в інших країнах.

Ціль 7.7. Українці захищені від зловживань монополістів

Показники ефективності

- В 5-ти найбільших галузях, індекс Герфіндаля-Гіршмана знижується в два рази

Конкуренція на ринках зменшує вплив монополістів на економіку держави та можливість диктувати умови реалізації товарів та послуг для споживачів. Рівні правила гри та умови підприємницької діяльності забезпечують стійке економічне зростання, розвиток людського капіталу та залучення інвестицій в економіку.

Для цього ми посилимо інституційну спроможність та політичну незалежність Антимонопольного комітету. Ми створимо дієвий інструмент примусового розділення монополій. Ми впровадимо конкурентну модель розрахунків митно-тарифного регулювання. Ми спростимо порядок та знизимо вартість підключення для громадян і бізнесу до електричних та газових мереж, якими володіють приватні монополісти, розробимо порядок запровадження державного регулювання ціни на товари суб'єктів господарювання, які зловживають монопольним становищем.

Ми розробимо дієвий інструмент примусового розділення монополій. Суб'єкти 5-ти найбільших ринків будуть перевірені щодо наявності монопольних зловживань та у разі потреби будуть запущені процеси розділення. Ми забезпечимо, щоб кількість рішень Антимонопольного комітету України стосовно суб'єктів, які зловживають монопольним домінуючим становищем, що виконані, становила не менше 50%.

Ці дії підвищать конкуренцію на ринках і захищатимуть споживачів від зловживань бізнесу з ціною і якістю товарів та послуг.

Ціль 7.8. Власники творів та винаходів захищені та отримують справедливу винагороду

Показники ефективності

- Зростання сплати роялті власникам прав у 1,5 – 2 рази

Захист інтелектуальної власності створює умови для розвитку ринку інтелектуальних товарів та послуг.

Ми створимо якісний реєстр інтелектуальної власності і забезпечимо його використання на митниці. Ми перезапустимо роботу організацій колективного управління авторськими правами, а також інших органів влади у цій сфері.

Це створить умови для глобального розвитку креативних індустрій, розвитку ринку досліджень в Україні та прискорення технологічної та цифрової трансформації.

8. Міністерство інфраструктури

Цілі	Показники ефективності
Ціль 8.1. Українські пасажири та вантажовідправники мають доступ до якісної, безпечної залізниці	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання середньої безпечної швидкості поїздів щонайменше на 10% • Зменшення кількості аварійних подій та інцидентів на 30%
Ціль 8.2. Українці витрачають менше часу на дорогу автомобільним транспортом та мають менші ризики потрапити в ДТП	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення середніх витрат часу у дорозі для пасажирських і вантажних перевезень на 10% • Зниження рівня аварійності на 30 %
Ціль 8.3. Український пасажир та бізнес має доступ до водного транспорту (перевезень річкою та морем)	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання перевезень пасажирів водним транспортом не менш ніж у 2 рази (з 19,1 тис. до 38 тис.) • Зростання обсягів перевезень вантажів: на 10% морем (з 135 млн. т. до 148,5 млн. т.), у 2 рази внутрішніми водними шляхами (з 10 млн. т. до 20 млн. т.)
Ціль 8.4. Українці частіше і дешевше користуються авіатранспортом	<ul style="list-style-type: none"> • Наближення середньої вартості квитка до середньоєвропейських • Зростання пасажиропотоку на 60% (з 20 млн. до 32 млн. на рік) • Зростання вантажопотоку на 20% (з 94 тис. т. до 112 тис. т. на рік) • Збільшення аеромобільності населення на 10% (з 5% до 15%)
Ціль 8.5. Українці мають доступ до якісної поштової послуги	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання доступності до об'єктів поштового зв'язку на 20% (з 20 тис. до 24 тис. точок присутності поштових операторів). З фокусом на дрібні та віддалені населені пункти • Підвищення індексу лояльності клієнтів (NPS) на 30% (+14% до +44%)

Ціль 8.1. Українські пасажири та вантажовідправники мають доступ до якісної, безпечної залізниці

Показники ефективності

- Зростання середньої безпечної швидкості поїздів щонайменше на 10%
- Зменшення кількості аварійних подій та інцидентів на 30%

Необхідність підвищення якості надання послуг залізничних перевезень (підвищення швидкості поїздів, скорочення часу “у дорозі”) є давно назрілим запитом від пасажирів залізничного транспорту та великого бізнесу.

Для підвищення якості залізничних послуг буде створено відкритий та конкурентний ринок залізничних перевезень. Буде забезпечено рівноправний доступ до залізничної інфраструктури та справедливу конкуренцію між залізничними перевізниками. Сьогоднішній монополіст АТ “Укрзалізниця” буде реформований та розділений на окремі суб’єкти господарювання — оператора інфраструктури, вантажного перевізника, пасажирського перевізника, а сама компанія стане публічною (буде здійснено первинне публічне розміщення акцій українських залізничних компаній на міжнародних біржах).

Значна увага буде приділена комфорту громадян — будуть впроваджені системи управління якістю пасажирських перевезень та моніторинг їх виконання відповідно до стандартів Європейського Союзу.

Окремим напрямом стане робота із забезпечення ремонту та модернізації залізничної інфраструктури та оновлення парку пасажирських вагонів та локомотивів. За 5 років повинно бути оновлено 200 одиниць тягового рухомого складу, 800 пасажирських вагонів, 10 електропоїздів “Інтерсіті”, відремонтовано та оновлено 5000 км залізничної інфраструктури.

З метою підвищення якості обслуговування пасажирів будуть залучені інвестиції у покращення стану залізничних вокзалів із використанням механізму державно-приватного партнерства, зокрема Центрального пасажирського вокзалу м. Києва, залізничних вокзалів м. Миколаєва та Запоріжжя.

Унаслідок цього зменшаться витрати часу для пасажирів та вантажовідправників на перевезення залізничним транспортом, що підвищить мобільність економіки.

Ціль 8.2. Українці витрачають менше часу на дорогу автомобільним транспортом та мають менші ризики потрапити в ДТП

Показники ефективності

- Зменшення середніх витрат часу у дорозі для пасажирських і вантажних перевезень на 10%
- Зниження рівня аварійності на 30%

Поганий стан автомобільних доріг став загальнонаціональною проблемою. Не зважаючи на те, що за останні роки витрати на ремонт і будівництво автомобільних доріг суттєво збільшилися, проблеми накопичені у цій сфері і масштаби вимагають величезних коштів протягом значного періоду часу.

За наступні 5 років ми забезпечимо приведення у прийнятний експлуатаційний стан 24 000 км доріг загального користування державного значення.

На сучасному етапі суспільного розвитку пріоритетною проблемою в автодорожньому господарстві України є забезпечення розбудови мережі якісних автомобільних доріг загального користування державного значення, підвищення безпеки руху під час забезпечення високої швидкості, комфорту та економічності перевезень, а також забезпечення їх якісного експлуатаційного утримання.

Для забезпечення комфорних, безпечних та швидких подорожей автомобільними шляхами України в першу чергу буде впроваджено ефективну систему контролю якості будівництва автомобільних доріг та їх безпеки на основі провідних європейських практик, а також покращено рівень їх експлуатаційного утримання.

З цією метою також будуть запроваджуватися інтелектуальні транспортні системи у сфері дорожнього господарства та дорожньої інфраструктури, для захисту доріг від руйнування буде надійно забезпечено габаритно-ваговий контроль, зокрема за допомогою автоматичних систем WIM (Weigh-in-Motion) “зважування в русі” (щонайменше 150).

З метою підвищення рівня безпеки дорожнього руху буде удосконалено систему управління запобігання дорожньо-транспортним пригодам, підвищено рівень безпеки перевезення пасажирів та вантажів, підвищено рівень безпечності транспортних засобів та впроваджено дієву систему контролю у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху (в тому числі через запровадження системи автоматичної фіксації порушень в сфері безпеки дорожнього руху).

Для забезпечення комфорту та задоволення актуальних потреб економіки мережа автомобільних доріг буде розвиватись, будуть реалізовані перші проекти з будівництва платних, концесійних доріг.

Ціль 8.3. Український пасажир та бізнес має доступ до водного транспорту (перевезень річкою та морем)

Показники ефективності

- Зростання обсягу перевезень пасажирів водним транспортом не менше ніж у 2 рази (з 19,1 тис. до 38 тис.)
- Зростання обсягу перевезень вантажів: на 10% морем (з 135 млн. т. до 148,5 млн. т.), у 2 рази внутрішніми водними шляхами (з 10 млн. т. до 20 млн. т.)

На даний час Україною не достатньо використовується потенціал морських та річкових транспортних перевезень. Для задоволення потреб ринку вантажоперевезень та пасажироперевезень є необхідність розбудови сучасної інфраструктури морського та річкового транспорту, забезпечення ефективної економічної діяльності портового господарства та підприємств морського та річкового транспорту.

Основну увагу буде приділено створенню умов для ефективного функціонування підприємств морського та річкового транспорту та портового господарства (будівництво та модернізація щонайменше 15 глибоководних причалів із допустимою осадкою від 15 метрів (на сьогодні функціонують 5 таких причалів); капітальний ремонт шлюзів).

Буде створено конкурентний та ефективний ринок з прозорими умовами для якісної роботи портових операторів, виробників продукції, перевізників та судновласників.

Буде підвищено рівень безпеки мореплавства, забезпечено високий рівень охорони людського життя на морі та на внутрішніх водних шляхах відповідно до передових світових стандартів, встановлено єдині національні правила і вимоги для торговельного і риболовного флоту відповідно до міжнародного законодавства.

Усе це стимулюватиме розвиток морського і річкового флоту, в тому числі побудованого українськими суднобудівниками, мінімум на 30 % (протягом 2017-2018 років на вітчизняних верфях побудовано 3 судна на експорт і 25 суден на внутрішній ринок).

Значну увагу буде приділено екологічному аспекту, буде удосконалено системи реагування на забруднення морських вод, забезпечено роботу національної системи невідкладної та ефективної боротьби з подіями, які призводять до забруднення моря або берегової смуги нафтою, іншими небезпечними і забруднюючими речовинами.

У результаті ми очікуємо економію для вантажовласників від переорієнтації перевезень на внутрішніх водних шляхах більше ніж 50 млн. доларів за 5 років. Це зробить їх більш конкурентоспроможними в світі.

Ціль 8.4. Українці частіше і дешевше користуються авіатранспортом

Показники ефективності

- Наближення середньої вартості квитка до середньоєвропейського показника
- Зростання пасажиропотоку на 60% (з 20 млн. до 32 млн. на рік)
- Зростання вантажопотоку на 20% (з 94 тис. т. до 112 тис. т. на рік)
- Збільшення аеромобільності населення на 10% (з 5% до 15%)

На даний час існує необхідність у забезпеченні ефективно працюючого, доступного та безпечного ринку надання авіаційних послуг. Стимулюючим фактором у цій сфері повинна бути розвинена мережа якісних аеропортів, в розвиток якої необхідно інвестувати (в тому числі разом з бізнесом на умовах концесії).

Ми забезпечимо громадян та бізнес зручними, доступними та безпечними послугами авіаційного транспорту, з цією метою буде підтримано модернізацію регіональних аеропортів, запровадження нових внутрішніх та міжнародних рейсів, спрощення доступу на ринок послуг з наземного обслуговування. Значна увага буде приділена розвитку авіаційних сполучень за моделлю low-cost (збільшення частки авіаційних маршрутів, які виконуються за моделлю low-cost, з 38% до 63%).

Розвиток ринку має привести нових гравців, що збільшить пропозицію і сприятиме зниженню цін на квитки. Це в свою чергу залучатиме до цього виду транспорту нових клієнтів, що сприятиме подальшому розвитку ринку.

Окрема увага буде приділена питанням безпеки. Для цього систему державного регулювання в авіаційній галузі буде приведено у відповідність з високими міжнародними стандартами. Буде реалізовано Державну програму з безпеки польотів, відкрито представництво в ICAO та забезпечено членство в EASA. Внаслідок цього має зрости кількість суб'єктів авіаційної діяльності, сертифікованих за вимогами авіаційних правил, що відповідають нормам ЄС, до 75% (існуючий рівень – 25%), що сприятиме розвитку конкуренції.

Розвиток пасажирської авіації в Україні сприятиме підвищенню мобільності населення та позитивно вплине на продуктивність праці.

Ціль 8.5. Українці мають доступ до якісної поштової послуги

Показники ефективності

- Підвищення рівня доступності до об'єктів поштового зв'язку на 20% (з 20 тис. до 24 тис. точок присутності поштових операторів) з фокусом на дрібні та віддалені населені пункти
- Підвищення індексу лояльності клієнтів (NPS) на 30% (з +14% до +44%)

На сьогодні основою проблемою у сфері послуг поштового зв'язку є відсутність однаково-високого рівня якості обслуговування на всій території України, адже у значної кількості громадян, що проживають у сільській місцевості, відсутній доступ до повного спектру послуг поштового зв'язку.

Для забезпечення населення України якісним поштовим сервісом насамперед буде встановлено єдині правила та умови, якими регулюється надання послуг поштового зв'язку, стандарти якості для надання послуг поштового зв'язку та впроваджено системи для забезпечення дотримання зазначених стандартів. Для забезпечення доступності поштових послуг у віддалених населених пунктах буде розвиватися інструмент мобільних поштових відділень: їх кількість буде збільшена в 3,8 раза (з 130 до 500 одиниць).

Національного поштового оператора буде залучено до надання фінансових (банківських) та інших послуг, що потребують роботи з широкою клієнтською базою.

Це сприятиме інтеграції мешканців дрібних та віддалених населених пунктів до економічного життя та зробить для них більш доступними публічні сервіси.

9. Міністерство енергетики та захисту довкілля

Цілі	Показники ефективності
Ціль 9.1. Менша кількість українців перебувають за межею енергетичної бідності та підвищено енергоефективність економіки	<ul style="list-style-type: none"> • Зниження витрат енергії на одиницю ВВП • Зменшення кількості споживачів, що знаходяться за межею енергетичної бідності та потребують державної підтримки
Ціль 9.2. Українські споживачі та український бізнес сплачують справедливу ціну за якісні енергетичні товари	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення ціни енергетичних товарів до їх справедливої та прозоро сформованої вартості • Зменшення кількості домогосподарств, що перебувають за межею енергетичної бідності • Зменшення питомої частки вартості енергетичних послуг і товарів у щомісячних витратах домогосподарств • Збільшення частки біржової торгівлі енергоресурсами до 2025 року до 50% • Збільшення частки виробництва економічно пріоритетних джерел енергії • Оцінка необхідності і початок процесу планового відновлення енергетичних мереж • Запровадження прозорих принципів корпоративного управління на державних підприємствах паливно-енергетичного сектору
Ціль 9.3. Українцю не загрожують ризики залишитись без енергозабезпечення	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення частки одного джерела в загальному обсязі будь-якого енергетичного ресурсу (крім ядерного палива) до 30% • Зменшення середньої тривалості та частоти відключень споживачів
Ціль 9.4. Українець живе у сприятливому та чистому навколишньому середовищі	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення рівня забруднення довкілля від життєдіяльності людини, зокрема: <ul style="list-style-type: none"> • зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел • зменшення скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти • підвищення рівня безпеки атомних електростанцій; • в енергетичному міксі максимально використовуються джерела енергії, що мають менший шкідливий вплив на навколишнє середовище • притягнення юридичних осіб до відповідальності за порушення природоохоронного законодавства • зменшення нітратного забруднення ґрунтів та водойм
Ціль 9.5. Українці менше страждають від накопичення відходів	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення кількості населення, яке здійснює роздільне збирання побутових відходів • Збільшення повторного використання та перероблення відходів упаковки від загальної маси

	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення обсягів відходів, що утилізуються, разом з виробництвом енергії - до 2 млн. т; (у тому числі побутових відходів, до 1 млн. т) • Зменшення загальний обсяг відходів, що захоронюються на 30%, а побутових відходів до 50%
Ціль 9.6. Українці більш ефективно та ощадливо використовують природні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення доходу на використання 1 га. земель лісового фонду • Збільшення доходу на використання 1 га. дзеркала поверхні прісних водойм • Збільшення доходу від користування та відсотку вилучення корисних копалин при видобуванні
Ціль 9.7. Українці зберігають природні екосистеми для нашадків	<ul style="list-style-type: none"> • Мінімальна кількість видів, що зникли чи знаходяться на межі зникнення • Мінімальна шкода, завдана біорізноманіттю та екосистемам • Зменшення частки орних земель від загальної площини території України з одночасним підвищенням ефективності використання ріллі, залуження та заліснення виведених з сільськогосподарського обігу земель • Збільшення лісистості та сертифікація лісів згідно з вимогами FSC • Видання у 2020 році "Червоної книги рослинного світу" та "Червоної книги тваринного світу", а також "Зеленої книги" • Створення системи моніторингу біорізноманіття та ведення кадастру рослинного та тваринного світу • Затвердження планів управління річковими басейнами • Підвищення рівня енергоефективності та зменшення втрат води • Збільшення кількості об'єктів природно-заповідного фонду межі яких встановлені на місцевості • Створення нових національних природних парків та транскордонного біосферного резервату • Формування системи моніторингу наслідків для природних екосистем від військових дій на сході України та анексії Росією Криму
Ціль 9.8. Українець усвідомлює наслідки глобальних змін клімату, вживає заходи для їх запобігання, проте готовий до них адаптуватись	<ul style="list-style-type: none"> • Скорочення обсягу викидів парникових газів до 2024 року • Відсоток скорочення використання озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів

Ціль 9.1. Менша кількість українців перебуває за межею енергетичної бідності та підвищено енергоефективність економіки

Показники ефективності

- Зниження витрат енергії на одиницю ВВП
- Зменшення кількості споживачів, що перебувають за межею енергетичної бідності та потребують державної підтримки

Енергетична бідність є однією з найгостріших проблем України. У січні 2019 року субсидії на оплату житлово-комунальних послуг отримували 3,6 млн. домогосподарств, тобто кожне четверте. Заборгованість споживачів за комунальні послуги становить більше 50 млрд. гривень. Більше того, українці відчували несправедливість, оскільки за збільшенні тарифів не отримали нової якості послуг та мають лише обмежені можливості вплинути на своє енергоспоживання.

Ми захистимо інтереси споживачів щодо надання їм енергетичних товарів та комунальних послуг належної якості за обґрунтованими цінами.

Покращення якості буде здійснюватися за рахунок оновлення основних фондів підприємств енергетики та житлово-комунального господарства, зокрема через спрямування коштів інвестиційної складової тарифів на модернізацію енергетичної інфраструктури, стимулювання використання механізму ЕСКО.

Ми мінімізуємо втрати та запровадимо економічні інструменти для зменшення втрат у мережах тепло-, водопостачання та водовідведення. Ще одним напрямком діяльності буде забезпечення впровадження ефективних систем централізованого тепlopостачання, зокрема з використанням відновлюваних джерел енергії, скидної теплової енергії, когенерації або сукупності таких джерел та технологій.

Енергоефективність та ощадливе використання ресурсів є пріоритетом Уряду, що впливає на добробут українців, забезпечує зростання економіки із зменшенням негативного впливу на довкілля та зміцнює енергетичну безпеки держави.

Впровадження енергоефективних технологій через інструменти, які надаватиме держава, дасть можливість домогосподарствам знизити комунальні платежі та забезпечити більш комфортні умови проживання, підприємствам – підвищити конкурентоспроможність продукції, а державі – створити робочі місця та зменшити витрати коштів платників податків. Замість закупівлі дорогих енергоресурсів ми спрямуємо бюджетні кошти на модернізацію. Кожна вкладена гривня в енергоефективні заходи – це повернення трьох або більше гривень до економіки України.

Ми приведемо всі енергетичні товари до однієї еквівалентної величини (Ккал/год), збільшимо вуглецевий податок, запровадимо оподаткування екологічних екстерналій через спеціальний акциз на такі товари на рівні 1%. Це дасть змогу акумулювати 5–5,5 млрд. гривень, що будуть направлені на зменшення

(компенсацію) вартості кредитних ресурсів, які надаватимуть державні та комерційні банки на енергоефективні заходи.

Ми запровадимо облік використання всіх форм енергії та ресурсів. Відкриття даних щодо енергоспоживання бюджетними установами та показники покращення цих даних стануть поштовхом для формування енергоефективної свідомості всіх споживачів енергії та ресурсів.

Ціль 9.2. Українські споживачі та український бізнес сплачують справедливу ціну за якісні енергетичні товари

Показники ефективності

- Зниження ціни енергетичних товарів до їх справедливої та прозоро сформованої вартості
- Зменшення кількості домогосподарств, що перебувають за межею енергетичної бідності
- Зменшення питомої частки вартості енергетичних послуг і товарів у щомісячних витратах домогосподарств
- Збільшення частки біржової торгівлі енергоресурсами до 2025 року до 50%
- Збільшення частки виробництва економічно пріоритетних джерел енергії
- Оцінка необхідності і початок процесу планового відновлення енергетичних мереж
- Запровадження прозорих принципів корпоративного управління на державних підприємствах паливно-енергетичного сектору

Шляхом активного розвитку ринкових механізмів та конкуренції з одночасним зменшенням державного втручання ми забезпечимо зниження ціни енергетичних товарів.

Ми оцінимо перспективи розвитку вугільного, атомного, газового, відновлюваного напряму виробництва енергії на базі уніфікованої одиниці енергії (Ккал/год), додамо до кожної ціни вартість екологічного податку та визначимо оптимальну ціну енергетичного міксу. Виходячи з ціни міксу ми будемо спрямовувати наші зусилля на розвиток та інвестиції в економічно пріоритетні джерела енергії.

Наші пріоритети – розвиток вітчизняного видобутку енергетичних ресурсів, локалізація обладнання, створення нових робочих місць та розширення бази оподаткування по всьому ланцюжку задіяних послуг та товарів у суміжних галузях.

Ми забезпечимо реальне впровадження енергетичних ринків згідно з Угодою про асоціацію відповідно до вимог Третього енергопакета ЄС. Виконаємо необхідні передумови для інтеграції Об'єднаної енергетичної системи України до ENTSO-E, а газотранспортної системи України до ENTSO-G. Ми ефективно використаємо час, необхідний для повної інтеграції до ENTSO-E та ENTSO-G, додатково оцінимо економічну доцільність створення інфраструктури для роботи інтерконнекторів, що дадуть змогу отримувати вигоду від імпорту і експорту електричної енергії з/до сусідніх країн вже найближчим часом.

Ми підтримуємо розвиток відновлюваних джерел енергії, але цей розвиток не повинен приводити до неконтрольованого зростання тарифів для бізнесу і

населення. Ми продовжимо реформу отримання державного стимулування розвитку виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії на конкурентних засадах. Однак власники непостійних генераторів з енергії сонця та вітру повинні не тільки отримувати державну підтримку, а і відповідально ставитися до проблем балансу Об'єднаної енергетичної системи України.

Підвищення заходів безпеки атомних електростанцій – це найголовніший наш пріоритет. Ми запровадимо міжнародні стандарти експлуатації енергоблоків атомних електростанцій.

Ми запровадимо принципи прозорого та професійного корпоративного управління на державних особливо важливих підприємствах ПЕК.

Ми зацікавлені у максимальному заміщенні імпорту вуглеводнів, оскільки це забезпечить безпеку країни та матиме додатковий позитивний ефект. Якщо економічно доцільно буде імпортувати, а з урахуванням фактора енергетичної безпеки довгостроково модель заміщення імпорту не буде обґрунтованою, ми в цілях отримання позитивного ефекту на економіку будемо імпортувати.

Ми запровадимо економічно збалансований підхід до формування ринку вугільної продукції, розпочнемо реформування неприбуткових вугільних підприємств та професійну переорієнтацію їх працівників. Це дасть змогу позбутися безперспективного фінансового навантаження на економіку країни.

Ми забезпечимо нарощування інфраструктури для здійснення імпортно-експортних операцій, а також сприяння розвитку повноцінних енергетичних ринків в Україні з максимальним доступом інвестицій.

Енергетичні ресурси – це ринковий товар. На ринку має бути багато покупців та продавців. Ні в кого не має бути можливості диктувати свої ціни. Паливно-енергетичний сектор має чітко реагувати на світові тенденції до зниження вартості енергетичних ресурсів.

Ми зменшимо державне втручання у зазначену сферу, однак забезпечимо через адресні субсидії надійний захист вразливих споживачів та відповідальний контроль за монополіями. Українська сім'я (домогосподарство) не повинна платити більш як 15% від свого доходу за комунальні послуги. Ті, хто вимушений буде сплачувати більше, отримує підтримку від держави.

Ціль 9.3. Українцю не загрожують ризики залишитись без енергозабезпечення

Показники ефективності

- Зменшення частки одного джерела в загальному обсязі будь-якого енергетичного ресурсу (крім ядерного палива) до 30%
- Зменшення середньої тривалості та частоти відключень споживачів

Ми подолаємо проблему вразливості паливно-енергетичного комплексу від зовнішніх та внутрішніх загроз, залежності від імпортерів, діяльності учасників енергетичних ринків та енергетичних застарілих технологій.

Ми заінтересовані у максимальному заміщенні імпорту енергоносіїв, оскільки ці дії матимуть позитивний ефект на економічне зростання країни та гарантуватимуть її стало енергозабезпечення. Розвиток вітчизняного видобутку нафти і газу та їх переробки також приведуть до створення нових робочих місць та розширення податкової бази по всьому ланцюжку задіяніх послуг та товарів у суміжних галузях. Імпорт з урахуванням ризиків енергетичної безпеки та розрахунку довгострокової економічної доцільності буде здійснюватися лише за умови, коли він є економічно доцільним.

Ми запровадимо систему створення стратегічних запасів з метою подолання та нівелювання короткочасних або тривалих, реальних або потенційних обставин, явищ, чинників або подій, що можуть порушити безпеку та стійкість функціонування енергетичного сектору країни. В середньостроковій перспективі необхідно створити стратегічний запас енергоресурсів до 2-х місяців.

Ми диверсифікуємо джерела та маршрути постачання енергетичних ресурсів. Підвищимо рівень захищеності енергетичної інфраструктури, в тому числі від кібератак, підвищимо рівень фізичного захисту.

Ціль 9.4. Українець живе у сприятливому та чистому навколошньому середовищі

Показники ефективності

- Зменшення рівня забруднення довкілля від життєдіяльності людини, зокрема:
  - зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел
  - зменшення скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти
  - підвищення рівня безпеки атомних електростанцій
  - в енергетичному міксі максимально використовуються джерела енергії, що мають менший шкідливий вплив на навколошнє середовище
  - притягнення юридичних осіб до відповідальності за порушення природоохоронного законодавства
  - зменшення нітратного забруднення ґрунтів та водойм

Ми посилимо контроль і відповідальність за порушення у сфері екологічного законодавства. Ми впровадимо дозвільну систему, включаючи інтегрований дозвіл для великої промисловості.

Запровадимо систему автоматичного моніторингу викидів на підприємствах, створимо систему збирання, аналізу та поширення даних про стан атмосферного повітря. Запровадження в Україні дозвільної системи на викиди на основі найкращих доступних секторальних методик стимулюватиме підприємства до модернізації.

Нашою метою є екологічний розвиток паливно-енергетичного комплексу. Для цього ми переглянемо показники роботи генерації, що використовує вугілля як паливо, а також у разі необхідності зменшення обсягів вугілля розпочнемо реформу вугільної галузі та професійну переорієнтації її працівників. Продовжимо реформування системи державної підтримки виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії.

Забезпечимо прозорість роботи суб'єктів господарювання в енергетичному секторі та поінформованість споживачів.

Також проведемо реорганізацію органу екологічного контролю. Забезпечимо проведення відкритих та прозорих конкурсів для оновлення штату співробітників.

Ми впровадимо планові перевірки суб'єктів господарювання відповідно до ризиків, які вони спричиняють навколошньому середовищу. Екологічний контроль буде направлений в першу чергу на ті суб'єкти господарювання, які відповідно до національних планів скорочення викидів та встановлених технологічних нормативів мають скоротити викиди.

Буде запроваджений єдиний реєстр суб'єктів господарювання, які мають вплив на навколошнє середовище. Реєстр буде містити інформацію про дозвіл/ліцензію

суб'єкта господарювання, норми викидів, сплату екологічного податку, обов'язки щодо модернізації тощо.

Для ефективного дистанційного контролю стану навколошнього середовища зобов'яжемо суб'єктів господарювання встановити прилади вимірювання в межах санітарних зон відповідного суб'єкта.

Буде посилено екологічну відповіальність та впроваджено принцип “забруднювач платить”. Для унеможливлення уникнення екологічного контролю запровадимо штрафи за перешкоджання діяльності відповідних органів влади.

У сукупності це приведе до зменшення хвороб серед населення, що позитивно позначиться на продуктивності праці та зменшить ризики втрати придатного для проживання життєвого простору.

Ціль 9.5. Українці менше страждають від накопичення відходів

Показники ефективності

- Збільшення кількості населення, яке здійснює роздільне збирання побутових відходів
- Збільшення повторного використання та перероблення відходів упаковки від загальної маси
- Збільшення обсягів відходів, що утилізуються, разом з виробництвом енергії – до 2 млн. т. (у тому числі побутових відходів, до 1 млн. т.)
- Зменшення загальний обсяг відходів, що захоронюються на 30%, а побутових відходів до 50%

В Україні щороку утворюється близько 500 млн. т. різних відходів (промислових, небезпечних, побутових, відходів виробництва продукції сільського господарства тощо). Слід відзначити, що кількість промислових відходів знижується, проте побутових, відходів виробництва продукції сільського господарства та інших специфічних відходів зростає. Необхідним є запровадження ієрархії відходів для зменшення кількості утворення відходів, активізації українського бізнесу у сфері поводження з відходами та покращення життя українців за рахунок зменшення екологічної шкоди від відходів.

Уряд підготує на основі директив ЄС, що регламентують поводження з відходами, пакет законів, якими унормує приведення строків у відповідність з директивами ЄС, запровадить ієрархію операцій поводження з відходами, принцип розширеної відповідальності виробника/депозитну систему, принцип “забруднювач платить”.

Також визначимо перелік відходів, перелік найкращих доступних технологій операцій поводження з відходами, запровадимо систему ефективних екологічних податків, що стимулюватимуть запобігання утворенню відходів та зроблять захоронення максимально економічно невигідним. Запровадимо відповідальність виробника за утилізацію відпрацьованих батарейок та акумуляторів, відходів електричного та електронного обладнання.

Створимо електронну систему здійснення дозвільних процедур у сфері поводження з відходами, яка забезпечить видачу дозволів на здійснення операцій поводження з відходами, подання декларацій про відходи, подання та зберігання звітної інформації від суб'єктів господарювання у сфері поводження з відходами, зберігання інформаційно – реєстраційних документів у сфері поводження з відходами.

Наповнимо реєстр незаконних звалищ та полігонів, структуруємо порушення на відповідних об'єктах, суттєво збільшимо екологічний податок на захоронення відходів, що сприятиме іншим способам поводження з відходами, зокрема повторному використанню, переробленню, утилізації, та спрямуємо його на фінансування рекультивації екологічно небезпечних звалищ. Також буде посилена відповідальність за несанкціоноване поводження з відходами.

Ціль 9.6. Українці більш ефективно та ощадливо використовують природні ресурси

Показники ефективності

- Збільшення доходу на використання 1 га земель лісового фонду
- Збільшення доходу на використання 1 га дзеркала поверхні прісних водойм
- Збільшення доходу від користування та відсотку вилучення корисних копалин при видобуванні

Сталий розвиток надрокористування можливий за умови забезпечення інвестиційної привабливості галузей, підвищення рівня технологічних процесів та адаптування законодавства до кращих світових стандартів для створення позитивного інвестиційного клімату.

Ми розвинемо центр обробки даних для оцифрування геологічної інформації та підтримки бази знань, відкриємо доступ до геоінформації та бази метаданих шляхом створення інтерактивних dataroom та впровадження онлайн-кабінету надрокористувача.

Ми гарантуємо проведення відкритих, конкурентних та якісно підготовлених аукціонів та конкурсів на право користування надрами на державному та місцевому рівні з метою залучення інвестицій та провідних практик розробки багатої мінеральної бази України.

Створимо нову систему моніторингу підземних вод та небезпечних геологічних процесів.

Ціль 9.7. Українці зберігають природні екосистеми для нащадків

Показники ефективності

- Мінімальна кількість видів, що зникли чи перебувають на межі зникнення
- Мінімальна шкода, завдана біорізноманіттю та екосистемам
- Зменшення частки орних земель від загальної площі території України з одночасним підвищенням ефективності використання ріллі, залуження та заліснення виведених з сільськогосподарського обігу земель
- Збільшення лісистості та сертифікація лісів згідно з вимогами FSC
- Видання у 2020 році “Червоної книги рослинного світу” та “Червоної книги тваринного світу”, а також “Зеленої книги”
- Створення системи моніторингу біорізноманіття та ведення кадастру рослинного та тваринного світу
- Затвердження планів управління річковими басейнами
- Підвищення рівня енергоефективності та зменшення втрат води
- Збільшення кількості об'єктів природно-заповідного фонду, межі яких встановлені на місцевості
- Створення нових національних природних парків та транскордонного біосферного резервату
- Формування системи моніторингу наслідків для природних екосистем від військових дій на Сході України та анексії Росією Криму

Ми усвідомлюємо, що сучасний стан використання природних ресурсів не відповідає вимогам сталого природокористування. Територія України уражена водною та вітровою ерозією. Спостерігається критичне зменшення територій водно-болотних угідь та природних лісів. Водокористування здійснюється переважно нераціонально, відбувається погіршення стану річкових басейнів та морів. Швидко зменшується біорізноманіття. Внаслідок військових дій прискорено руйнуються екосистеми на Сході України.

Для ефективного захисту ми створимо систему моніторингу біорізноманіття та ведення кадастру рослинного та тваринного світу.

Ми встановимо межі прибережних захисних смуг водних об'єктів та недопустимо погіршення стану прибережних територій.

Запровадимо інтегроване управління водними ресурсами за басейновим принципом та повністю впровадимо Водну рамкову Директиву ЄС.

Ми покращимо стан об'єктів природно-заповідного фонду, збільшимо площі лісів, забезпечимо їх відновлення, а також зупинимо процеси зменшення ландшафтного

та біологічного різноманіття. Для ефективного захисту забезпечимо визначення їх меж на місцевості.

Сформуємо систему моніторингу наслідків для природних екосистем від військових дій на сході України та анексії Росією Криму.

Ціль 9.8. Українець усвідомлює наслідки глобальних змін клімату, вживає заходів для їх запобігання, проте готовий до них адаптуватись

Показники ефективності

- Скорочення обсягу викидів парникових газів до 2024 року
- Відсоток скорочення використання озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів

Ми запровадимо систему моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів, створимо національну систему адаптації до зміни клімату. Розраховуємо, що відсоток суб'єктів господарювання, що запровадили системи моніторингу, звітності та верифікації, буде постійно збільшуватись.

Ми започаткуємо політику декарбонізації, енергоефективності та скорочення викидів парникових газів та споживання озоноруйнівних речовин.

Ми організуємо проведення необхідних досліджень, щоб краще зрозуміти наслідки глобальної зміни клімату для України, та допоможемо громадянам підготуватись до таких наслідків. В найбільш вразливих галузях, що вже потерпають від зміни клімату, ми будемо розробляти плани з адаптації до таких змін. Якість планування громадянами та бізнесом своєї діяльності буде кращою, що підвищить вірогідність його успішності. Це, в свою чергу, вплине на продуктивність економіки.

10. Міністерство розвитку громад та територій

Цілі	Показники ефективності
Ціль 10.1. Українці живуть у комфортних містах та села	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання на 40 % рівня задоволеності населення якістю та безпекою життєвого простору в містах • Підвищення позиції міст України у міжнародному рейтингу Global Liveability Index видання The Economist • Усунення усіх грубих порушень у сфері містобудівної діяльності
Ціль 10.2. Українці, що мешкають в “депресивних регіонах”, мають достатні можливості для розвитку	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення показників мікрорегіональної диференціації за основними соціально-економічними показниками (різниця між найвищим та найнижчим значенням) <ul style="list-style-type: none"> • за обсягом ВРП (на одну особу) – з 17 разів до 15 • за обсягом прямих іноземних інвестицій (на одну особу) з 187 разів до 100 • за обсягом капітальних інвестицій – з 30 разів до 15 • за рівнем безробіття – з 2,8 раза до 1,5
Ціль 10.3. Українці мають реальну можливість впливати на організацію свого життєвого простору як мешканці спроможних громад	<ul style="list-style-type: none"> • 100% жителів України проживають в спроможних громадах • Зменшення кількості громад, що потребують підтримки держави мінімум до 30%
Ціль 10.4. Українці мають комфортне та доступне житло	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання індексу задоволеності громадян житловими умовами на 5% щороку • Збільшення кількості багатоквартирних житлових будинків, які визначилися із формою управління, на 10% щороку
Ціль 10.5. Українці отримують якісні комунальні послуги	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення кількості громадян, які задоволені отриманими комунальними послугами, до 80% • Зменшення обсягу скарг споживачів на якість комунальних послуг
Ціль 10.6. Українці зменшать втрати при споживанні тепла, гарячого водопостачання та інших енергетичних ресурсів в будинках	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення енергоспоживання на опалення та гаряче водопостачання мешканцями багатоквартирних будинків не менш як на 20% • Зменшення на 1% щорічного питомого енергоспоживання на опалення та гаряче водопостачання громадських будівель (з 158 кВт×год/м² до 150 кВт×год/м² опалювальної площини будівлі)
Ціль 10.7. Українці відповідально поводяться з побутовими відходами та не засмічують навколишній життєвий простір	<ul style="list-style-type: none"> • 90% населених пунктів, в яких процес роздільного збирання і перероблення побутових відходів здійснюється за участю “розширеної відповідальності виробника товарної продукції в упаковці” • Збільшення частки перероблених побутових відходів з 3% до 15%

Ціль 10.1. Українці живуть у комфортних містах та селах

Показники ефективності

- Зростання на 40% рівня задоволеності населення якістю та безпекою життєвого простору в містах
- Підвищення позиції міст України у міжнародному рейтингу Global Liveability Index видання The Economist
- Усунення усіх грубих порушень у сфері містобудівної діяльності

За рейтингом найкомфортніших і найпривабливіших для життя міст світу дослідницького центру видання The Economist (2019) Україну представляє лише місто Київ (117 місце з 140). Одним із основних чинників недостатнього рівня привабливості українських міст є низька якість середовища життєдіяльності людини.

Для зміни негативної ситуації ми реалізуємо ряд кроків у сферах містобудування, архітектури, будівництва та благоустрою.

Передусім ми розробимо нову Генеральну схему планування території України та визначимо на законодавчому рівні вимоги щодо необхідності розроблення та актуалізації іншої містобудівної документації для прогнозування розвитку територій, визначення і раціонального взаємного розташування зон житлової та громадської забудови, виробничих, рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих, історико-культурних та інших зон і об'єктів.

Ми створимо Містобудівний кадастр на державному рівні та інтегруємо його з іншими реєстрами та кадастрами для забезпечення відкритого та дистанційного доступу громадян, суб'єктів господарювання та потенційних інвесторів до актуальної містобудівної документації та іншої інформації у суміжних сферах, на які може впливати будівельна діяльність. Одночасно ми створюватимемо стимули для населених пунктів планувати розвиток своїх територій.

Забезпечимо прозорість та ефективність системи державного архітектурно-будівельного контролю шляхом створення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (включаючи електронний кабінет забудовника).

Запровадимо параметричний метод нормування у будівництві, імплементуємо Регламент ЄС 305/2011 щодо визначення вимог до будівельних виробів та їх технічної апробації для того, щоб нові будівельні норми відповідали міжнародно визнаним принципам нормування у будівництві.

Для збереження існуючого рівня озеленення територій населених пунктів, щорічного збільшення на 5% територій зеленого господарства, охоплених доглядом комунальними службами, та збільшення до 100 % вулиць і доріг населених пунктів, що обладнані зовнішнім освітленням із застосуванням енергоефективних технологій, запровадимо контроль якості на державному рівні та забезпечимо відповідальність органів місцевого самоврядування за порушення вимог у сфері благоустрою.

Ціль 10.2. Українці, що мешкають в “депресивних регіонах”, мають достатні можливості для розвитку

Показники ефективності

- Зменшення показників міжрегіональної диференціації за основними соціально-економічними показниками (різниця між найвищим та найнижчим значенням)
  - за обсягом ВРП (на одну особу) – з 17 разів до 15
  - за обсягом прямих іноземних інвестицій (на одну особу) з 187 разів до 100
  - за обсягом капітальних інвестицій – з 30 разів до 15
  - за рівнем безробіття – з 2,8 раза до 1,5

Україна – велика країна, і її регіони дуже різні. Історично склалося, що одні з них розвивались швидше, а інші повільніше. Як наслідок, маємо міжрегіональну диференціацію за основними соціально-економічними показниками та дисбаланси. Тому ми будемо вживати заходів, щоб зменшити міжрегіональні диспропорції за основними показниками у сфері людського розвитку (довготривале та здорове життя, доступ до знань та гідний рівень життя).

Для цього ми створимо інтегровану систему моніторингу регіонального розвитку та оцінки якості діяльності держави в регіоні та допоможемо кожному регіону знайти стратегію для стрімкого розвитку в рамках країни. В тому числі шляхом смарт-спеціалізації та створення знакових проектів “магнітів” (зокрема, за допомогою ДФРР та Фонду розвитку інновацій), що ставали б осередками нових екосистем та катализаторами розвитку.

На законодавчому рівні закріпимо процедури участі громадян у визначені пріоритетів та розподілі частки публічних коштів шляхом електронного голосування за обрані проекти для покращення соціально-економічного розвитку регіону/міста/ОТГ.

Усунемо регуляторні бар’єри для отримання суб’єктами господарювання державної допомоги для реалізації інвестиційних програм (проектів) регіонального розвитку на територіях, які визначені проблемними в установленому законодавством порядку, створимо умови для формування сприятливого інвестиційного клімату, розвитку інвестиційного потенціалу, зробимо територіальний брендінг.

Для розвитку підприємницького потенціалу населення України запровадимо дієві організаційно-правові інструменти стимулювання регіонального та місцевого розвитку на засадах публічно-приватного партнерства, розвитку кластерної моделі економіки.

Це сприятиме інклузивності економічного розвитку та зробить його більш сталим.

Ціль 10.3. Українці мають реальну можливість впливати на організацію свого життєвого простору як мешканці спроможних громад

Показники ефективності

- 100% жителів України проживають в спроможних громадах
- Зменшення кількості громад, що потребують підтримки держави мінімум до 30%

Українець має право впливати на те, як організовано його життєвий простір. Важливим інструментом для цього є територіальна громада, в межах якої він живе. Для того, щоб громада реально могла вирішувати локальні проблеми та задачі організації життєвого простору громадянина, вона має бути спроможною (мати достатні ресурси та організаційні спроможності надавати публічні послуги).

Ми послідовно продовжуватимемо політику створення спроможних громад, передаючи на місця ресурси, повноваження та відповідальність за їх реалізацію. Натомість, для того, щоб громадянин гарантовано отримував мінімально необхідний набір публічних послуг та сервісів, будемо стимулювати громади нарощувати спроможності та відповідально ставитися до виконання своїх обов'язків.

Ми створимо нову систему надання послуг в межах адміністративних, госпітальних, безпекових, судових, міжмуніципальних округів. Це буде реалізовано завдяки створенню трирівневої системи адміністративно-територіального устрою: громада (близько 1400); район (повіт) (близько 100); область (регіон). Для реалізації ефективної політики з надання публічних послуг, повноваження органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади будуть упорядковані, а органам місцевого самоврядування будуть передані більшість повноважень у секторальних сферах, зокрема у питаннях соціально-економічного розвитку громад. Органи префектурного типу замінять місцеві державні адміністрації і їх основним повноваженням буде забезпечення здійснення контролю за рішеннями органів місцевого самоврядування.

При цьому ми сплануємо розвиток та територіальну представленість важливих державних систем (охорони здоров'я, освіти, юстиції, безпеки та екстреної допомоги) таким чином, щоб для мешканця будь-якої громади гарантовано забезпечувався Стандарт доступності публічних сервісів та послуг (додається до Програми).

Системи захисту довкілля, використання природних ресурсів, будівництво великих інвестиційних та інфраструктурних проектів також будуть проєктуватися та впроваджуватися з урахуванням інтересів кожної людини як члена громади.

Так само ми стимулюватимемо інструменти прямої демократії, такі як, наприклад, “бюджети участі”, що дають можливість громадянам брати участь у визначені пріоритетів та розподілі частки публічних коштів шляхом електронного

голосування за обрані проекти для покращення соціально-економічного розвитку регіону/міста/ОТГ.

Це дасть змогу нам підвищити соціальну активність населення, включити громадян у процес прийняття публічних рішень та відчути відповідальність за організацію власного життєвого простору.

Ціль 10.4. Українці мають комфортне та доступне житло

Показники ефективності

- Зростання індексу задоволеності громадян житловими умовами на 5% щороку
- Збільшення кількості багатоквартирних житлових будинків, які визначилися із формою управління, на 10% щороку

57% громадян України не задоволені існуючими житловими умовами і це проблема, яку Уряд не може ігнорувати. Ми прагнемо досягти показника задоволення громадян існуючими житловими умовами на рівні 80% та розв'язати їх ключові проблеми на ринку житла. Передусім ми визначимося, що саме означає “право на житло”, і проаналізуємо в чому насправді полягає незадоволення українців у реалізації громадянами конституційного права на житло, щоб знайти реалістичний шлях до вирішення цієї проблеми. Проте окремі кроки зрозумілі уже зараз.

Для громадян, які проживають у багатоквартирних будинках, ми удосконалимо механізми управління, що максимально продовжить строк їх експлуатації, зокрема встановимо порядок передачі безоплатно у власність співвласникам багатоквартирних житлових будинків земельних ділянок, на яких вони розташовані, а також унормуємо на законодавчому рівні спірні питання управління спільним майном у багатоквартирному будинку.

Ми переконані, що механізм ефективного управління дасть змогу запровадити вкрай необхідну модернізацію існуючого житлового фонду через спільне співфінансування капітальних ремонтів співвласниками, органами місцевого самоврядування та державою. Для цього ми передбачимо необхідні стимули.

Стосовно житла, яке вже не підлягає модернізації, – запропонуємо дієвий механізм комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду. В результаті ми хочемо, щоб щороку кількість об'єктів аварійного житла зменшувалася принаймні на 2%.

Для громадян, які знаходяться в пошуках свого власного житла, ми плануємо збільшити доступність будівництва нового житла за рахунок здешевлення вартості кредитних ресурсів (як багатоквартирних будинків, так і об'єктів індивідуального будівництва) та шляхом зниження собівартості будівництва (зменшення адміністративного навантаження на забудовників та стимулювання конкуренції).

Ми переглянемо існуючі бюджетні програми в сфері житлової політики з метою зміщення державної допомоги в сторону найбільш соціально незахищених верств населення. Бюджетна підтримка буде більш конкретною та спрямованою на конкретні цільові групи громадян.

З метою надання українським громадянам більших можливостей для реалізації свого конституційного права на житло ми також удосконалимо механізм

функціонування ринку оренди житла, що приведе до його розвитку – збільшення пропозиції.

Окрему увагу ми приділимо тим громадянам, які мешкають в гуртожитках на незрозумілих юридичних підставах. Їх права повинні бути захищені.

Все це сприятиме підвищенню рівня народжуваності та зменшить рівень тривожності серед населення, що не забезпечене житлом, та сприятиме зменшенню кількості людей, що емігрують з України.

Ціль 10.5. Українці отримують якісні комунальні послуги

Показники ефективності

- Збільшення кількості громадян, які задоволені отриманими комунальними послугами, до 80%
- Зменшення обсягу скарг споживачів на якість комунальних послуг

Для забезпечення споживачів якісними комунальними послугами ми пропонуємо передати права регулювання діяльності надавачів комунальних послуг на місцевий рівень із збереженням на національному рівні функцій контролю або таких, що не можуть бути ефективно здійснені в межах однієї громади.

Для безперебійного отримання споживачами якісних комунальних послуг створимо умови для розвитку підприємств житлово-комунального господарства (допомога у підвищення спроможності, доступ до фінансових ресурсів тощо), надамо їм можливість приймати рішення в межах укладених ними договорів (з особливостями для територій, де органи державної влади тимчасово не здійснюють своє повноваження, – там працюватимемо з військово-цивільними адміністраціями).

Запровадимо довгострокове планування ефективних систем централізованого тепlopостачання міст (з урахуванням впливу проектів термомодернізації будівель) шляхом розроблення схем тепlopостачання, їх затвердження та впровадження ефективного тепlopостачання.

Для вирішення проблеми відсутності централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в усіх населених пунктах ми проаналізуємо проекти впровадження централізованого питного водопостачання у населених пунктах, що забезпечуються привізною водою, та централізованого водовідведення в населених пунктах з кількістю населення (популяційним еквівалентом) більше 2 тис. жителів.

Все це в сукупності зробить життя значної частини людей більш комфортним.

Ціль 10.6. Українці зменшать втрати при споживанні тепла, гарячого водопостачання та інших енергетичних ресурсів в будинках

Показники ефективності

- Зменшення енергоспоживання на опалення та гаряче водопостачання мешканцями багатоквартирних будинків не менш як на 20%
- Зменшення на 1% щорічного питомого енергоспоживання на опалення та гаряче водопостачання громадських будівель (з 158 кВт×год/м² до 150 кВт×год/м² опалювальної площині будівлі)

В Україні значна частка витрат іде на оплату централізованого опалення, електричної енергії, газу: в структурі сукупних витрат домогосподарств – 7,3% загального обсягу або 109,7 млрд. грн. у 2018 році, що вдвічі перевищує витрати домогосподарств на охорону здоров'я; при цьому на власну оцінку бідності домогосподарствами у 2017 році найбільше вплинуло погіршення можливостей домогосподарств мати житло у нормальному стані та своєчасно та в повному обсязі оплатити житлово-комунальні рахунки. Тому вкрай важливо зменшити енерговитрати у багатоквартирних житлових будинках та громадських будівлях.

Ми стимулюватимемо споживачів інвестувати в зменшення енерговитрат за допомогою інструментів фінансової, організаційної та експертної підтримки з боку держави (зокрема, з використанням Фонду енергоефективності). Для цього ми розробимо та впровадимо довгострокову стратегію з термомодернізації житлових будівель, реалізуємо заходи Національного плану дій з енергоефективності до 2030 року, Стратегії термомодернізації будівель в частині як громадських, так і житлових будівель, Національного плану збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії.

Створимо єдину систему моніторингу споживання енергії споруд і будівель органів державної та місцевої влади шляхом запуску бази даних енергетичних та експлуатаційних характеристик будівель.

У сукупності це приведе до підвищення ефективності економіки та змінення енергетичної незалежності країни.

Ціль 10.7. Українці відповідально поводяться з побутовими відходами та не засмічують навколошній життєвий простір

Показники ефективності

- 90% населених пунктів, в яких процес роздільного збирання і перероблення побутових відходів здійснюється за участю “розширеної відповідальності виробника товарної продукції в упаковці”
- Збільшення частки перероблених побутових відходів з 3% до 15%

Ми змінимо домінуючий спосіб поводження з побутовими відходами, яким досі залишається їх вивезення та захоронення на полігонах та сміттєзвалищах. Як результат, збільшиться частка вторинної переробки побутових відходів – за 2018 рік це лише 6,2%, із них 2% спалено, 4,2% потрапило на заготівельні пункти вторинної сировини та сміттєпереробні заводи, 0,003% (2 000 куб. метрів) компостовано. Для зменшення потреби у будівництві нових полігонів та зменшення навантаження на існуючі плануємо збільшення кількості потужностей для перероблення побутових відходів.

Збільшимо фінансування сфери поводження з побутовими відходами за рахунок запровадження в Україні “розширеної відповідальності виробника” та залучення інвестицій. Забезпечимо державний рівень контролю та функціонування належної системи поводження з побутовими відходами: за офіційними даними, щороку утворюється понад 26 тис. несанкціонованих сміттєзвалищ. На законодавчому рівні забезпечимо економічні стимули для залучення інвестицій в інфраструктуру з поводження з відходами, забезпечимо координацію та інформаційну підтримку органів місцевого самоврядування щодо залучення інвестицій в місцеву інфраструктуру з поводження з відходами.

Забезпечимо органи місцевого самоврядування правовими механізмами укладення договорів з учасниками ринку поводження з побутовими відходами, які будуть містити гарантії повернення інвестицій в зазначену сферу. Посилimo контроль за притягненням до відповідальності за порушення законодавчих вимог щодо поводження з відходами.

Як наслідок, замість шкоди довкіллю повинен з'явитися ефективний ринок поводження з відходами.

11. Секретаріат Кабінету Міністрів

Цілі	Показники ефективності
Ціль 11. Людина живе в державі, яка ставить перед собою реалістичні цілі та досягає їх з використанням розумно необхідних для цього ресурсів	<ul style="list-style-type: none"> • Мінімальне відхилення реальних результатів державної політики від запланованих • Зменшення витрат на функціонування органів державної виконавчої влади (у % від загальної витратної частини бюджету) • Рівень задоволеності українців після контакту з державою

Ціль 11. Людина живе в державі, яка ставить перед собою реалістичні цілі та досягає їх з використанням розумно необхідних для цього ресурсів

Показники ефективності

- Мінімальне відхилення реальних результатів державної політики від запланованих
- Зменшення витрат на функціонування органів державної виконавчої влади (у % від загальної витратної частини бюджету)
- Рівень задоволеності українців після контакту з державою

Український Уряд та всі органи виконавчої влади мають великий потенціал для підвищення ефективності. Зараз українці отримують недостатньо якісний сервіс від своєї держави при достатньо високих витратах на утримання державного апарату. Ми плануємо зробити його більш ефективним.

Для цього ми побудуємо інтегровану систему оцінки державної політики, що об'єднає існуючі системи відстеження результативності регуляторних актів, системи оцінки результативності державних бюджетних програм та органів державної влади, доповнивши її оцінкою ефективності державних інформаційних кампаній.

Держава повинна втрутатися в життя суспільства лише там, де це необхідно для вирішення масштабних та гострих проблем, або для відвернення серйозних ризиків їх виникнення. Спосіб втручання в кожному конкретному випадку повинен обиратися такий, щоб створювати мінімальні викривлення. З цієї позиції ми проведемо функціональний аналіз всього державного апарату і ліквідуємо зайві функції та органи. Решту спростимо і автоматизуємо за допомогою ІТ.

Також ми плануємо зменшити адміністративні витрати державного апарату шляхом тотального оцифрування процесів та інформації. Все, що можна перевести з паперового документообігу у цифровий, буде переведено.

Ми запровадимо систему маршрутизації та інтелектуального опрацювання звернень громадян, щоб зменшити кількість “формальних відписок” та формувати необхідну для роботи аналітику.

Разом з тим, ми повинні прагнути до покращення сервісу, який отримують українці від своєї держави. Нам потрібно навчитися вимірювати рівень задоволеності українців відожної точки контакту з державою – від одержання публічної послуги до контакту через кол-центр або письмове звернення. Філософія, що громадянин – це клієнт, маєстати основою світогляду державного службовця.

Ми маємо повернути довіру до державної служби. Державних службовців повинно стати значно менше, але вони мають отримувати ринкову зарплату та належні умови для роботи. Чиновник не повинен думати, де взяти гроші “на папір” для друкування документів чи пальне для виїзду на виклик.

Також ми маємо інвестувати у розвиток професійних якостей державних службовців. Для цього ми плануємо запустити програми постійного навчання та самовдосконалення. Відбір на топ-позиції категорії “А” будуть відбуватися на умовах чесного конкурсу.

Все це в сукупності дасть змогу українському громадянину витрачати менше ресурсів на державу і отримувати більше користі від неї.

12. Міністерство юстиції

Цілі	Показники ефективності
Ціль 12.1. Люди захищені від шахрайства та введення в оману щодо юридично значущої інформації (про права на нерухомість, транспортні засоби, корпоративні права та інші вартісні об'єкти)	<ul style="list-style-type: none"> • Кардинальне зменшення шкоди, завданої внаслідок шахрайства з юридично значущими даними • Зменшення витрат часу та коштів на проведення юридично значущих операцій
Ціль 12.2. Сторона договору захищена від його невиконання	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення кількості господарських спорів з підстав невиконання контрактів (зокрема, кількість інвестиційних справ за позовами іноземних інвесторів - у 2018 році їх 8) • Зменшення шкоди, завданої порушенням контрактів • Входження України в ТОП-30 рейтингу Doing Business за показниками "Забезпечення виконання контрактів" та "Індекс відновлення платоспроможності"
Ціль 12.3. Українці рідше стикаються із злочинами завдяки зменшенню кількості рецидивів (повторних злочинів)	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення рівня повторної злочинності до не більш як 10% (відсоток від загальної кількості засуджених осіб, які на момент вчинення злочину мали непогашену або незняту судимість)
Ціль 12.4. Людина, яка опинилася у складній життєвій ситуації, отримає від держави юридичний захист	<ul style="list-style-type: none"> • Не менш як 50 % населення України знає про можливість отримати безоплатну правову допомогу від держави у разі необхідності (у 2018 році рівень обізнаності становив 23 %) • Не менше 75 % клієнтів задоволені якістю отриманої правової допомоги (за результатами дослідження, проведеного у серпні 2019 року, рівень задоволеності становив 57 %) • Сукупно розв'язано 80 проблем, констатованих у рішеннях Європейського суду з прав людини у справах щодо України (від дати ратифікації Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод до 2018 року розв'язано 56 проблем)

Ціль 12.1. Люди захищені від шахрайства та введення в оману щодо юридично значущої інформації (про права на нерухомість, транспортні засоби, корпоративні права та інші вартісні об'єкти)

Показники ефективності

- Кардинальне зменшення шкоди, завданої внаслідок шахрайства з юридично значущими даними
- Зменшення витрат часу та коштів на проведення юридично значущих операцій

Створюючи численні реєстри, бази даних, процедури та правила, держава фактично працює для того, щоб люди не обманювали один одного або, якщо обман все ж таки відбувся, щоб чесна людина зазнала мінімальних втрат. Чесність, яка працює всюди і завжди, викликає довіру, а довіра породжує розвинуту економіку та загальний добробут. Україна створить ефективну інфраструктуру забезпечення взаємної довіри, яка зробить обман невигідним.

Для досягнення цілі ми проведемо аудит державних реєстрів та забезпечимо інтероперабельність і високий рівень безпеки даних. Ми також впровадимо надійну систему державної реєстрації, яка гарантуватиме непорушність прав на нерухомість та бізнес.

Крім того, ми забезпечимо громадян та бізнес доступними нотаріальними послугами, у тому числі за допомогою електронної системи нотаріату, а також запровадимо можливість проведення окремих реєстраційних дій без втручання людини, що передбачатиме нульові корупційні ризики та миттєвий сервіс.

Також будуть створені інструменти для швидкого повідомлення про спробу рейдерства та шахрайства з юридично значущими даними.

Все це в сукупності зробить власність в Україні більш захищеною, кількість випадків рейдерства та шахрайства з юридично значущими даними значно зменшиться. Це приведе до зниження ризиків інвесторів і здешевлення фінансових ресурсів.

Ціль 12.2. Сторона договору захищена від його невиконання

Показники ефективності

- Зменшення кількості господарських спорів з підстав невиконання контрактів (зокрема, кількість інвестиційних справ за позовами іноземних інвесторів - у 2018 році їх 8)
- Зменшення шкоди, завданої порушенням контрактів
- Входження України в ТОП-30 рейтингу Doing Business за показниками “Забезпечення виконання контрактів” та “Індекс відновлення платоспроможності”

Договір – це основна форма взаємодії різних суб'єктів у ринковій економіці. Водночас будь-який договір – це “продаж майбутнього”. Якщо обіцянє однією стороною майбутнє з часом не настає, ідея договору зазнає нищівного удару. Це шкодить економіці. Отже, держава повинна забезпечити створення умов, щоб сторона договору не могла безпідставно ухилятися від взятих на себе зобов'язань.

Для досягнення цілі ми створимо ефективну систему медіації, відновного правосуддя, третейських судів та арбітражів, конкурентних державним судам. Це має значно розвантажити судову систему на користь інструментів, до яких у сторін договору буде довіра.

Також ми удосконалимо виконавче провадження шляхом діджиталізації відповідних процедур (повний доступ до необхідних реєстрів та баз даних, електронна взаємодія з державними органами та банками). Рішення судів мають виконуватися швидко і з мінімальними витратами для сторін (фактичне виконання не менше 70 % судових рішень у 2023 році (у 2018 – 23,5 %). Заборгованість за виконавчими документами, що залишається нестягнутою на кінець звітного періоду, має зменшитись у 2019 році порівняно з попереднім роком на 20 %, у 2020 році – на 15 %, а далі щороку – не менш як на 10 %.

Крім того, ми ліквідуємо необґрунтований мораторій на виконання певних категорій судових рішень (зобов'язань) та забезпечимо прозорі процедури банкрутства, які дадуть змогу швидко відновити платоспроможність особи або справедливо розподілити активи банкрута між кредиторами.

Ми також забезпечимо неухильне дотримання Україною інвестиційних угод, модернізацію існуючих угод про визнання і захист інвестицій, ефективне представництво України у закордонних юрисдикційних органах з розгляду інвестиційних спорів.

Все це у сукупності значно зменшить ризики для сторін договорів, що звільнить величезний ресурс, який зараз використовується неефективно.

Ціль 12.3. Українці рідше стикаються із злочинами завдяки зменшенню кількості рецидивів (повторних злочинів)

Показники ефективності

- Зменшення рівня повторної злочинності до не більш як 10% (відсоток від загальної кількості засуджених осіб, які на момент вчинення злочину мали непогашену або незняту судимість)

Людина, яка скоїла злочин, повинна мати можливість усвідомити свою помилку і повернутися до нормального життя. Однак нинішня кримінально-виконавча система не орієнтована на ресоціалізацію злочинця. Більше того, вона фактично допомагає йому “підвищити кваліфікацію” до рівня рецидивіста та часто робить його частиною “кримінальної культури”. Отже, Україна має побудувати гуманістичну систему кримінальних покарань, яка гарантуватиме безпеку суспільства та забезпечуватиме соціальне зцілення людини, що порушила кримінальний закон.

Для досягнення цілі ми диференціюємо та індивідуалізуємо систему кримінальних покарань шляхом розширення переліку видів покарань, не пов’язаних з позбавленням волі.

Ми також створимо належні умови тримання засуджених відповідно до європейських стандартів, розбудуємо прогресивну систему попереднього ув’язнення та забезпечимо пенітенціарну систему ефективними інструментами для зміни прокримінального мислення.

Крім того, ми забезпечимо застосування до засуджених та осіб, узятих під варту, програм соціально-психологічної підтримки, корекційних та освітніх програм, що даватимуть змогу реалізувати позитивний потенціал особи.

Ми також запровадимо дієві механізми підготовки засуджених до звільнення шляхом надання їм відповідних соціальних та освітніх послуг, а також забезпечимо розбудову ІТ-інфраструктури пенітенціарної системи (впровадимо Єдиний реєстр засуджених та осіб, узятих під варту, відкриємо центри спостереження та запровадимо сучасні технічні засоби нагляду).

Все це у своїй сукупності значно зменшить шкоду, завдану злочинами.

Ціль 12.4. Людина, яка опинилась у складній життєвій ситуації, отримає від держави юридичний захист

Показники ефективності

- Не менш як 50 % населення України знає про можливість отримати безоплатну правову допомогу від держави у разі необхідності (у 2018 році рівень обізнаності становив 23 %)
- Не менше 75 % клієнтів задоволені якістю отриманої правової допомоги (за результатами дослідження, проведеного у серпні 2019 року, рівень задоволеності становив 57 %)
- Сукупно розв'язано 80 проблем, констатованих у рішеннях Європейського суду з прав людини у справах щодо України (від дати ратифікації Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод до 2018 року розв'язано 56 проблем)

Конституція України визначає, що головним обов'язком держави є утвердження і забезпечення прав і свобод людини, тому ми забезпечимо надання якісної безкоштовної правової допомоги тим громадянам, які не мають можливості самостійно захищати свої права та інтереси.

Для досягнення цілі ми забезпечимо якісні, доступні та зручні сервіси безоплатної правової допомоги, створимо ефективну систему доступу громадян до правової інформації та впровадимо механізм виконання рішень Європейського суду з прав людини щодо України, який дозволятиме оперативно усувати відповідні структурні та системні проблеми нашої правової системи.

Це приведе до зменшення кількості випадків, коли через свою необізнаність, людина, яка опинилась у складній життєвій ситуації, обирає помилкову модель поведінки і лише погіршує своє становище.

13. Міністерство внутрішніх справ

Цілі	Показники ефективності:
Ціль 13.1. Кожен українець почуває себе захищеним від фізичних загроз	<ul style="list-style-type: none"> • Кількість тяжких та особливо тяжких злочинів • Кількість злочинів, пов'язаних з незаконним заволодінням транспортними засобами • Кількість злочинів проти власності • Рівень довіри суспільства до органів системи МВС
Ціль 13.2. Людина, яка потрапила в біду (надзвичайну чи іншу життєву ситуацію, що загрожує її життю чи здоров'ю), отримає допомогу навіть у найвіддаленіших куточках країни	<ul style="list-style-type: none"> • Площа покриття послугами аварійно-рятувальних та поліцейських служб • Відсоток врятованих під час надзвичайних ситуацій та подій • Відсоток вчасного (нормативного) приуття до місця події або надзвичайної ситуації
Ціль 13.3. Українці та їх майно уbezпечені від пожеж та аварій	<ul style="list-style-type: none"> • Відсоток відшкодованої страховими компаніями шкоди від пожеж та надзвичайних ситуацій • Кількість врятованих під час пожеж та сукупна вартість врятованого майна
Ціль 13.4. Українці захищені від організованої злочинності та масових заворушень	<ul style="list-style-type: none"> • Нульові показники щодо постраждалих під час мирних зібрань, а також мінімальні обсяги матеріальних збитків від порушень громадського порядку під час мирних зібрань • Зменшення кількості злочинів, скочених організованими злочинними групами • Максимально високий відсоток спеціальних поліцейських операцій, проведених без жертв
Ціль 13.5. Українці захищені надійним кордоном та задоволені сервісом під час його перетину	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення кількості незаконних перетинів кордону • Підвищення рівня задоволеності людей сервісами при перетині кордону

Ціль 13.1. Кожен українець почуває себе захищеним від фізичних загроз

Показники ефективності

- Кількість тяжких та особливо тяжких злочинів
- Кількість злочинів, пов'язаних з незаконним заволодінням транспортними засобами
- Кількість злочинів проти власності
- Рівень довіри суспільства до органів системи МВС

Ми усвідомлюємо, що внутрішня безпекова ситуація на сьогоднішній день зумовлює відчуття незахищеності для людини та стримує залучення інвестицій в економіку. Саме тому ми прагнемо, щоб населення було задоволене рівнем внутрішньої безпеки в межах кордонів держави, а також мало змогу безперешкодно користуватися законними правами та свободами.

Для досягнення цієї мети ми впровадимо комплексні інтелектуальні системи відеоспостереження з потужною аналітичною складовою, створимо мережу підрозділів поліції за типом “поліцейська станція”, створимо систему ефективної протидії злочинам у кіберпросторі, знізимо ризики створення та діяльності організованих злочинних угруповань, реалізуємо принцип “Community Policing” шляхом поширення проекту “Поліцейський офіцер громади”, реалізуємо сучасні принципи поліцейської діяльності, керовані аналітикою (Intelligence-Led Policing).

Це спричинить зменшення рівня вуличної та організованої злочинності, що знизить ризики для громадян, бізнесу, туристів та інвесторів.

Ціль 13.2. Людина, яка потрапила в біду (надзвичайну чи іншу життєву ситуацію, що загрожує її життю чи здоров'ю), отримає допомогу навіть у найвіддаленіших куточках країни

Показники ефективності

- Площа покриття послугами аварійно-рятувальних та поліцейських служб
- Відсоток врятованих під час надзвичайних ситуацій та подій
- Відсоток вчасного (нормативного) прибуття до місця події або надзвичайної ситуації

Ми свідомі того, що населення почувається незахищеним через недостатню ефективність системи реагування на правопорушення, надзвичайні ситуації та небезпечні події. Саме тому ми прагнемо досягти максимальної доступності послуг поліцейських та аварійно-рятувальних служб у будь-якій точці України в максимально стислий строк, зокрема з використанням сучасної наземної, авіаційної техніки та плавзасобів.

З метою досягнення цієї цілі ми запровадимо систему екстреної допомоги населенню за єдиним номером “112” на всій території України, посилимо спроможності авіаційної та корабельно-катерної складових реагування на правопорушення та надзвичайні ситуації, забезпечимо швидку комунікацію громадян з поліцією за допомогою смартфону, удосконалимо операційні процедури системи реагування на правопорушення та надзвичайні ситуації, модернізуємо систему централізованого оповіщення населення про надзвичайні ситуації, забезпечимо максимальне покриття території сучасними послугами у сфері гідрометеорології та здійснимо інші необхідні заходи.

Стандартом прибуття на місце виклику для надання допомоги є 10 хвилин у місті та 20 хвилин поза містом. Це дозволить зберегти багато людських життів.

Ціль 13.3. Українці та їх майно уbezпечено від пожеж та аварій

Показники ефективності

- Відсоток відшкодованої страховими компаніями шкоди від пожеж та надзвичайних ситуацій
- Кількість врятованих під час пожеж та сукупна вартість врятованого майна

Оцінивши статистику щодо пожеж за останній час та проаналізувавши їх причини, ми дійшли висновку, що лінійний (реактивний) підхід до превенції пожеж не дозволяє якісно покращити рівень пожежної безпеки. Саме тому ми визначили для себе одним з пріоритетів підвищення рівня захищеності від пожеж для населення шляхом запровадження сучасного ризик-орієнтованого підходу до запобігання пожежам, що стимулюватиме суб'єктів господарювання інвестувати в запровадження технічних систем попередження надзвичайних ситуацій, а також дозволятиме максимально відшкодовувати збитки за рахунок страхових виплат.

Ми хочемо досягти прийнятного рівня ризику виникнення пожеж та підвищення ефективності пожежогасіння.

Для досягнення цілі ми повністю реалізуємо ризик-орієнтований підхід до запобігання надзвичайним ситуаціям та наділимо суб'єкта господарювання правом самостійно визначати ризик виникнення пожеж на його об'єктах. Для цього ми залучимо страхові компанії до відшкодування збитків від надзвичайних ситуацій, а також створимо сучасну мережу центрів управління в надзвичайних ситуаціях, що дозволить якісно знизити збитки від пожеж через підвищення ефективності пожежогасіння.

Це дозволить зменшити шкоду для економіки внаслідок пожеж, аварій та інших надзвичайних ситуацій.

Ціль 13.4. Українці захищені від організованої злочинності та масових заворушень

Показники ефективності

- Нульові показники щодо постраждалих під час мирних зібрань, а також мінімальні обсяги матеріальних збитків від порушень громадського порядку під час мирних зібрань
- Зменшення кількості злочинів, скоєних організованими злочинними групами
- Максимально високий відсоток спеціальних поліцейських операцій, проведених без жертв

За нашими оцінками, у зв'язку з гібридною агресією з боку Росії в Україні наявна загроза зовнішньо інспірованого переростання мирних зібрань та масових заходів в організовані масові заворушення. Саме тому ми хочемо забезпечити високий ступінь готовності до припинення порушень, пов'язаних із значною суспільною небезпекою та вчиненням збройного опору.

З цією метою ми запровадимо комплексну систему безпечного проведення мирних зібрань у тому числі шляхом відповідних законодавчих змін, повністю реалізуємо скандинавську модель забезпечення охорони громадського порядку, запровадимо нові алгоритми ефективної комунікації з організаторами та учасниками масових заходів, здійснимо інші необхідні заходи.

Ціль 13.5. Українці захищені надійним кордоном та задоволені сервісом при його перетині

Показники ефективності

- Зменшення кількості незаконних перетинів кордону
- Підвищення рівня задоволеності людей сервісами при перетині кордону

Значний збиток економіці держави завдають незаконні перетини державного кордону та правопорушення транскордонного характеру. Тому мінімізація незаконних перетинів кордону шляхом реалізації концепції інтегрованого управління кордонами дозволить зменшити їх негативні наслідки для економіки України.

З метою якісного покращення ситуації ми реалізуємо Стратегію інтегрованого управління кордонами, максимально автоматизуємо процеси прикордонного контролю, а також запровадимо спільний прикордонний контроль на максимальній кількості пунктів пропуску через державний кордон.

14. Міністерство цифрової трансформації

Цілі	Показники ефективності:
Ціль 14.1. Українцям доступні всі публічні послуги онлайн	<ul style="list-style-type: none"> • 100% державних послуг доступні онлайн • 60% українців користуються онлайн-послугами • Високий рівень задоволеності українців від користування онлайн-послугами
Ціль 14.2. Українці можуть користуватися високошвидкісним Інтернетом на всіх міжнародних автошляхах та в усіх населених пунктах	<ul style="list-style-type: none"> • Відсоток міжнародних автошляхів та населених пунктів з покриттям високошвидкісним Інтернетом (швидкість — не менше 30 Мбіт/с)
Ціль 14.3. Українець, який хоче мати цифрові навички, може їх вільно набути	<ul style="list-style-type: none"> • Понад 6 млн. українців охоплені програмою розвитку цифрових навичок • 70% громадян, які пройшли програму, володіють навичками на базовому рівні

Ціль 14.1. Українцям доступні всі публічні послуги онлайн

Показники ефективності

- 100% державних послуг доступні онлайн
- 60% українців користуються онлайн-послугами
- Високий рівень задоволеності українців від користування онлайн-послугами

Ми плануємо провести інвентаризацію всіх послуг, що надаються державними органами громадянам та бізнесу. Частини цих послуг необхідно позбутися (в першу чергу, шляхом оптимізації реєстрів, що дозволить прибрати зайві довідки). Усі інші послуги необхідно оптимізувати та перевести онлайн.

Важливим кроком є розвиток сучасних електронних способів ідентифікації особистості (наприклад, SMART ID).

Іншим важливим кроком є створення єдиного порталу послуг із зручним та зрозумілим дизайном, на якому ми поступово зберемо послуги всіх центральних органів за єдиними стандартами.

Ціль 14.2. Українці можуть користуватися високошвидкісним Інтернетом на всіх міжнародних автошляхах та в усіх населених пунктах

Показники ефективності

- Відсоток міжнародних автошляхів та населених пунктів з покриттям високошвидкісним Інтернетом (швидкість — не менше 30 Мбіт/с)

Ми плануємо провести масштабне дослідження, яке встановить рівень реального покриття Інтернетом України. Наступним кроком буде створення порталу для моніторингу доступності Інтернету.

Для системного розвитку мережі нам необхідно визначити сучасні параметри якості доступу та законодавчо затвердити право громадян на швидкісний Інтернет. Це також важливий крок на шляху гармонізації з європейським законодавством у сфері цифровізації.

Реальне розуміння проникнення мережі, чіткі параметри якості та законодавчі норми дозволять нам створити ефективний Фонд забезпечення Інтернету в регіонах. Також це покращить якість координації під час підключення державних установ.

Ціль 14.3. Українець, який хоче мати цифрові навички, може їх вільно набути

Показники ефективності

- Понад 6 млн. українців охоплені програмою розвитку цифрових навичок
- 70% громадян, які пройшли програму, володіють навичками на базовому рівні

Інвестиції в розвиток цифрових навичок населення є одним з пріоритетів нашого Уряду. З економічної точки зору такі інвестиції, якщо вони робляться раціонально, мають суттєвий вплив на зростання ВВП у середньостроковій перспективі.

Тому ми плануємо створити інфраструктуру, яка дозволить українцям масово підвищувати рівень своїх цифрових навичок. Для цього ми плануємо створити онлайн-платформу дистанційного навчання цифровим навичкам та відкрити доступні офлайн-хаби по всій країні. Кожний крок нашої діяльності супроводжуватиме ефективна інформаційна кампанія з популяризації платформи для населення.

15. Міністерство оборони

Цілі	Показники ефективності:
Ціль 15.1. Українець є більш захищеним від воєнних загроз через нову оборонну політику	<ul style="list-style-type: none"> • Держава готова дати відсіч військовій агресії за всіма реалістичними сценаріями
Ціль 15.2. Сили оборони України досягли нових визначених спроможностей, що відповідають військовим критеріям членства України в НАТО	<ul style="list-style-type: none"> • Відсоток відхилення досягнення реального рівня спроможностей (в тому числі оснащеності складових сил оборони сучасним озброєнням, військовою та спеціальною технікою, а також інфраструктурою та запасами) від запланованого • Складові сил оборони укомплектовані вмотивованим, професійним, всебічно забезпеченим та підготовленим особовим складом, який обізнаний із цілями і завданнями оборонної політики • Плани заолучення громадян до територіальної оборони України є виконаними
Ціль 15.3. Громадяни України мають реальні інструменти цивільного контролю над силами оборони	<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечується надійний цивільний демократичний контроль над силами оборони у відповідності до євроатлантичних стандартів • Забезпечується захист прав військовослужбовців та членів їх сімей
Ціль 15.4. Військовослужбовець має можливості професійного зростання та особливого соціального захисту	<ul style="list-style-type: none"> • Досягнуто високий рівень мотивації особового складу сил оборони до проходження військової служби • Створені умови для професійного та кар'єрного зростання військовослужбовців • Професія військовослужбовця є конкурентною на ринку праці
Ціль 15.5. Рівень корупції в силах оборони суттєво знижено	<ul style="list-style-type: none"> • Суттєво зменшені ризики корупції та прояви корупційних явищ в силах оборони • Посилення системи управління силами оборони, спрямованої на підвищення рівня добросердечності

Ціль 15.1. Українець є більш захищеним від воєнних загроз через нову оборонну політику

Показники ефективності

- Держава готова дати відсіч військовій агресії за всіма реалістичними сценаріями

Ми розробляємо нову державну політику у сфері оборони, яка відповідає євроатлантичним принципам та підходам (зокрема, Стратегію воєнної безпеки України). У ході цієї роботи ми постійно проводимо комплексний стратегічний аналіз реальних і потенційних загроз національній безпеці у воєнній сфері, розробляємо плани дій щодо захисту національних інтересів держави, плануємо узгоджений розвиток та досягнення визначених спроможностей сил оборони, та визначаємо необхідні критерії підтримання боєздатності сил оборони та їх готовності до виконання завдань за призначенням.

У результаті буде розроблений та введений в дію План оборони України, що визначить зміст, обсяги, виконавців, порядок і строки здійснення політичних, економічних, соціальних, військових, наукових, науково-технічних, інформаційних, правових, організаційних та інших заходів щодо захисту держави.

Водночас ми вдосконалюємо та приводимо у відповідність із зазначеною політикою нормативно-правову базу, що передбачає запровадження ефективної системи керівництва силами оборони. У рамках цього впроваджуються визначені технічні та адміністративні стандарти НАТО.

Одним із ключових пріоритетів цієї роботи є вдосконалення управління оборонними ресурсами, якими, зокрема, передбачено впровадження максимально прозорих та вдосконалених процесів оборонних закупівель, які забезпечать сили оборони необхідними товарами та послугами.

Ціль 15.2. Сили оборони України досягли нових визначених спроможностей, що відповідають військовим критеріям членства України в НАТО

Показники ефективності

- Відсоток відхилення досягнення реального рівня спроможностей (в тому числі оснащеності складових сил оборони сучасним озброєнням, військовою та спеціальною технікою, а також інфраструктурою та запасами) від запланованого
- Складові сил оборони укомплектовані вмотивованим, професійним, всебічно забезпеченим та підготовленим особовим складом, який обізнаний із цілями і завданнями оборонної політики
- Плани залучення громадян до територіальної оборони України є виконаними

Насамперед, на основі оборонного огляду буде розроблена та реалізована Комплексна програма розвитку Збройних Сил України та індивідуальні програми розвитку окремих видів (родів військ, сил) Збройних Сил України та інших сил оборони. У рамках цих програм та відповідно до розробленої нової військовотехнічної політики буде проводитися оснащення сил оборони сучасними зразками озброєння, військової та спеціальної техніки, постійно підтримуватиметься їх висока боєготовність.

Також започаткуємо створення нової системи територіальної оборони України із залученням широких верств населення.

У рамках євроатлантичної інтеграції ми почнемо поетапне нарощування кількості підрозділів, спроможних до виконання спільних завдань із відповідними підрозділами країн-партнерів. Для цього ми впровадимо управлінські принципи НАТО в системі об'єднаного керівництва силами оборони та військового управління Збройними Силами України.

Створимо умови для запровадження нового стилю військового лідерства та впровадження нової філософії відносин у військових колективах на основі принципів НАТО. Програми підготовки офіцерів та сержантів передбачають вивчення доктрин, процедур і стандартів НАТО, набуття відповідного рівня знання іноземної мови та формування необхідних лідерських якостей.

Ми посилимо ефективне співробітництво з країнами-партнерами, у тому числі щодо забезпечення обміну інформацією, досягнення взаємосумісності та реалізації завдань військово-технічного співробітництва.

Ціль 15.3. Українці мають реальні інструменти цивільного контролю над силами оборони

Показники ефективності

- Забезпечується надійний цивільний демократичний контроль над силами оборони у відповідності до євроатлантичних стандартів
- Забезпечується захист прав військовослужбовців та членів їх сімей

Ми запровадимо реально діючі інструменти демократичного цивільного контролю, у тому числі через законодавство, відповідно до євроатлантичних стандартів та забезпечимо їх реалізацію.

Ми підтримаємо обізнаність та популяризацію принципів цивільного контролю серед військовослужбовців та широких верств населення.

Суттєво підвищимо прозорість оборонного бюджету відповідно до нових принципів віднесення інформації до державної таємниці.

Запровадимо вдосконалену систему захисту прав військовослужбовців, що базується на можливості військовослужбовців отримати забезпечення своїх законних прав та гарантування їх державними органами.

Ціль 15.4. Військовослужбовець має можливості професійного зростання та особливого соціального захисту

Показники ефективності

- Досягнуто високий рівень мотивації особового складу сил оборони до проходження військової служби
- Створені умови для професійного та кар'єрного зростання військовослужбовців
- Професія військовослужбовця є конкурентною на ринку праці

Для виконання цілі ми максимально професіоналізуємо особовий склад та впровадимо нову військово-кадрову політику та систему управління військовою кар'єрою.

Також будуть запроваджені євроатлантичні принципи і підходи до оцінки службової діяльності професійних військовослужбовців.

Ми покладемо людиноцентричний принцип в основу прийняття управлінських рішень з питань оборони. Збереження життя, здоров'я та гідності військовослужбовців стане пріоритетом діяльності органів військового управління.

Ми запровадимо нові дієві механізми забезпечення житлом та іншими складовими соціального пакету військовослужбовців як мотиваційних чинників для заохочення проходження служби у Збройних Силах України та інших складових силах оборони.

Проведемо цифрову трансформацію адміністративних процесів та послуг в органах військового управління.

Окрема увага буде приділена професійній підготовці, реформі сержантсько-старшинського складу та переходу військової освіти на програми, сумісні з освітніми закладами країн-партнерів.

Ціль 15.5. Рівень корупції в силах оборони суттєво знижено

Показники ефективності

- Суттєво зменшенні ризики корупції та прояви корупційних явищ в силах оборони
- Посилення системи управління силами оборони, спрямованої на підвищення рівня доброчесності

Для виконання цілі буде переглянуто виконання антикорупційних цілей та програм, оновлені процеси внутрішнього контролю та здійснюватиметься на постійній основі ротація особового складу відповідних органів.

Нами будуть запроваджені методи, спрямовані на результативну протидію зловживанню повноваженнями та ресурсами під час підготовки та застосування сил оборони та використання бюджету для закупівель озброєння та військової техніки, реалізації інфраструктурних об'єктів та державних закупівель матеріальних цінностей за всіма логістичними класами постачання в інтересах військ (сил).

Буде проведена робота із особовим складом щодо ставлення до корупції. Вона не має сприйматися як нормальнє явище чи таке явище, вплив якого не можна кардинально зменшити. Будуть підтримуватися звернення громадян про корупційні явища та переглянуті принципи опрацювання таких звернень і збереження інформації.

Корупційні ризики будуть системно аналізуватися, а процеси будуть змінюватися для зменшення таких ризиків. Ми будемо підтримувати постійну спільну роботу з визначеними громадськими та експертними організаціями, у тому числі з міжнародними, для запровадження системи внутрішнього управління та контролю відповідно до провідних світових принципів.

Міністерство оборони та Збройні Сили України мають позбавитися невластивих функцій, що спричиняють корупційні ризики та не забезпечують ефективного використання активів держави. Землі оборони та інші активи будуть обліковані, їх використання буде максимально врегульованим і прозорим. Ми запровадимо нові підходи до управління активами та інвестиціями для забезпечення Збройних Сил України, інших складових сил оборони необхідною інфраструктурою.

Буде підтримуватися постійна робота із правоохоронними органами для подальшої роботи над протидією корупційним явищам.

16. Міністерство закордонних справ

Цілі	Показники ефективності:
Ціль 16.1. Українці задоволені тим, як держава захищає їх за кордоном	<ul style="list-style-type: none"> • 100% консульських послуг доступні онлайн • Усі українські громадяни мають зв'язок із консулом протягом 24 годин
Ціль 16.2. Українці вільно подорожують світом без віз	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення кількості країн, для в'їду до яких українцям не потрібні візи • Збільшення кількості країн, громадяни яких мають спрощений український візовий режим
Ціль 16.3. Український бізнес, культура та спорт отримують гідну підтримку за кордоном	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення обсягів експорту та притоку інвестицій

Ціль 16.1. Українці задоволені тим, як держава захищає їх за кордоном

Показники ефективності

- 100% консульських послуг доступні онлайн
- Усі українські громадяни мають зв'язок із консулом протягом 24 годин

За межами держави перебуває одночасно не менше 6 млн. українських громадян – і кожен має почувати себе захищеним. Мережа українських консульських установ наразі охоплює 94 країни, консули працюють у 116 містах. До кінця 2020 року ми плануємо відкрити два нових генеральних консульства та одне посольство.

Там, де до цього часу немає офіційної консульської присутності, буде розширенна мережа почесних консулів (зараз їх 112). Наш план – мати консульського представника України, штатного чи почесного, у кожному регіоні світу.

Права українця за кордоном також мають бути захищені. Має бути доступним повний спектр послуг з реєстрації цивільного стану, нотаріальні послуги, допомога в спілкуванні із офіційними інстанціями країни перебування, представництво та захист в іноземних судах, можливість взяти участь у голосуванні в Україні.

Ціль 16.2. Українці вільно подорожують світом без віз

Показники ефективності

- Збільшення кількості країн, для в'їзду до яких українцям не потрібні візи
- Збільшення кількості країн, громадяни яких мають спрощений український візовий режим

Збільшення переліку країн із безвізовим режимом для власника українського паспорту – запорука відкриття світу для українців, підвищення поваги до нашого громадянина, забезпечення його прав.

За наступні 5 років цей перелік буде розширено за рахунок Гватемали, Гренади, Коста-Ріки, Маврикію, Маршалових островів, Монголії, Науру, Палау, Перу, Сальвадору, Самоа, Сен-Вінсент і Гренадін, Соломонових островів та Ямайки. У 2020 році буде збільшено строки безвізового перебування в Аргентині, спрощений існуючий режим поїздок до Мексики, завершені відповідні переговори з Великою Британією, Республікою Корея, Канадою, Японією, Австралією та іншими.

Протягом наступних 5 років буде спрощено український візовий режим для громадян більшості країн світу, які не становлять імміграційної загрози нашій державі.

Ціль 16.3. Український бізнес, культура та спорт отримують гідну підтримку за кордоном

Показники ефективності

- Збільшення обсягів експорту та притоку інвестицій

Уряд має підтримувати український бізнес у його розвитку за кордоном. При цьому він не має обмежуватися лише аналізом закордонних ринків та наданням інформації про можливості розвитку бізнесу за кордоном. Держава захищатиме інтереси українського експортера, дипломати і торговельні представництва супроводжуватимуть окремі важливі бізнес-контракти, сприятимуть формуванню привабливих торговельно-економічних режимів, зниженню торговельних бар'єрів та обмежень, покращенню умов ведення міжнародної торгівлі.

Ми розглядатимемо експорт ширше, ніж товари та послуги. Він також включає освіту та спільні наукові розробки, заходи культури, мистецтва та спорту.

17. Європейська та євроатлантична інтеграція

Цілі	Показники ефективності:
Ціль 17.1. Україна відповідає критеріям членства в Європейському Союзі	<ul style="list-style-type: none"> • Максимальне наближення до усіх економічних критерій, яким мають відповісти країни-кандидати на вступ до Європейського Союзу (Копенгагенські критерії) • Україна приєдналася до спільногго економічного, енергетичного, цифрового, правового та культурного простору ЄС
Ціль 17.2. Україна відповідає принципам та критеріям, необхідним для набуття членства в Організації Північноатлантичного договору	<ul style="list-style-type: none"> • Максимальне наближення до відповідності базовим принципам, втіленим у Вашингтонському договорі, зокрема політичним, економічним і військовим критеріям • Максимальне впровадження визначених стандартів і процедур НАТО у секторі безпеки і оборони України • Річні національні програми під егідою Комісії Україна - НАТО за змістом та формою максимально наблизені до Плану дій щодо членства в НАТО та повноцінно реалізуються

Ціль 17.1. Україна відповідає критеріям членства в Європейському Союзі

Показники ефективності

- Максимальне наближення до усіх економічних критеріїв, яким мають відповідати країни-кандидати на вступ до Європейського Союзу (Копенгагенські критерії)
- Україна приєдналася до спільногого економічного, енергетичного, цифрового, правового та культурного простору ЄС

Для досягнення цих індикаторів Уряд здійснюватиме необхідні реформи в усіх секторах, охоплених Угодою про асоціацію. У законодавство України буде впроваджено не менше 80% актів ЄС, передбачених Угодою про асоціацію. Ми ініціюємо приведення Угоди у відповідність із реальним потенціалом політичної асоціації та економічної інтеграції України до ЄС.

Уряд забезпечить громадянам і бізнесу можливість повноцінного користування перевагами свободи руху людей, товарів, послуг та капіталу між Україною та ЄС. Одним із результатів вжиття цих заходів стане поступовне зростання підтримки громадянами України європейської інтеграції нашої держави.

У діалозі із ЄС ми забезпечимо зростання прямих інвестицій до України від компаній з країн ЄС та збільшення фінансової допомоги Євросоюзу для України.

Уряд забезпечить створення в усіх областях України офісів євроінтеграції, з першочерговим фокусом на південних та східних областях, з метою наближення можливостей євроінтеграції до громадян та бізнесу у регіонах. Це буде досягнуто, насамперед, шляхом сприяння розвитку культурних та освітніх проектів, бізнес-контактів, а також економіки та інфраструктури із залученням інвестицій та фінансової допомоги ЄС. Фокус на регіоналізації євроінтеграції дозволить нам спрямувати додаткові ресурси в області та громади для того, щоб мешканці регіонів безпосередньо відчували користь для них курсу України на інтеграцію до ЄС.

Уряд виходитиме з того, що інтеграція України до Євросоюзу остаточно визначена принадлежністю України до родини європейських народів та підверджена Революцією Гідності, а кінцевим і головним бенефіціаром інтеграції є громадянин України.

Ціль 17.2. Україна відповідає принципам та критеріям, необхідним для набуття членства в Організації Північноатлантичного договору

Показники ефективності

- Максимальне наближення до відповідності базовим принципам, втіленим у Вашингтонському договорі, зокрема політичним, економічним і військовим критеріям
- Максимальне впровадження визначених стандартів і процедур НАТО у секторі безпеки і оборони України
- Річні національні програми під егідою Комісії Україна - НАТО за змістом та формою максимально наближені до Плану дій щодо членства в НАТО та повноцінно реалізуються

Для досягнення цих індикаторів Уряд вестиме активний діалог з НАТО, щоб наше співробітництво було взаємовигідним та результативним. Україна і надалі робитиме свій внесок в операції Альянсу.

Уряд забезпечуватиме, щоб допомога Альянсу для України в рамках програм та інших механізмів НАТО максимально відповідала нашим потребам і амбіціям у стосунках з Альянсом.

Для обміну бойовим досвідом та набуття взаємосумісності із силами НАТО Уряд продовжуватиме практику спільних навчань та тренінгів з відповідними підрозділами НАТО та збройними силами держав-членів НАТО.

На тлі незаконної російської окупації та мілітаризації Криму ми приділятимемо особливу увагу спільним з НАТО заходам для зміцнення безпеки Чорного моря.

В інтересах громадян та національної безпеки буде сформований дієвий механізм здійснення демократичного цивільного контролю над діяльністю сектору безпеки і оборони. Також буде створено Національну систему стійкості відповідно до критеріїв та практик НАТО для посилення спроможності держави запобігати надзвичайним ситуаціям усіх типів, ефективно реагувати на них та повномасштабно відновлюватися, що відповідає очікуванням громадян.

Уряд забезпечить, щоб в повсякденну діяльність та освітній процес сектору безпеки і оборони був повністю інтегрований гендерний компонент.

Одним з результатів вжиття цих заходів очікується послідовне зростання підтримки громадянами України євроатлантичної інтеграції нашої держави. Євроатлантична інтеграція зміцнить безпеку України, а отже, її кінцевим і головним бенефіціаром є громадянин.

Стандарт доступності публічних сервісів та послуг

Публічна послуга	Критерій вимірювання або доступності
	Час підвезення до опорного закладу не більше 30 хвилин в одну сторону якісним дорожнім покриттям
	У школах швидкісний Wi-Fi Інтернет не менше 100 Мбіт/с
	У кожній школі на кожні 300 дітей повинно бути мінімум 2 комп'ютерні класи по 15 комп'ютерів у кожному
	Туалетні приміщення знаходяться в будівлі закладу
Доступність закладів освіти (дошкільної, шкільної освіти)	Всі опорні школи і не менше третини шкіл у містах мають стадіон такого стандарту: велике або середнє (40 x 60) футбольне поле з професійним штучним покриттям, професійне легкоатлетичне покриття бігових доріжок, поле для міні-футболу із штучним покриттям, майданчик для баскетболу/волейболу з гумовим покриттям, зона воркаута, освітлення всіх майданчиків
	У кожному шкільному класі не менше 15 та не більше 30 учнів
	100% доступність будівель усіх шкіл, включаючи туалети, для дітей з особливими потребами та доступ для них на кожний поверх
	Кожна школа на 100% відповідає принципам нового освітнього простору
	Інклюзивний ресурсний центр – один на 7 000 дітей у сільській місцевості та один на 12 000 дітей у місті
	100% дітей 4–6 річного віку мають можливість бути охопленими різними формами дошкільної освіти (дитячі садки, ДНЗ)

	Сімейний лікар або фельдшер – не далі, ніж за 7 км
Доступність закладів охорони здоров'я	Досяжність закладів вторинної та третинної медичної допомоги та лікарень інтенсивного лікування (лікарні, амбулаторна та стаціонарна допомога) 60 км або 60 хвилин. Можливість отримати безкоштовну медичну допомогу у разі інфаркту, інсульту та пологів
	Час прибуття екстреної медичної допомоги: у місті до 10 хвилин, поза межами міст – до 20 хвилин
Фізична та економічна доступність ліків	Пацієнт може отримати необхідні йому ліки у зручному для нього місці: кількість аптек, що реімбурсують ліки за програмою “Доступні ліки” – 22 000 одиниць; кількість найменувань ліків, що реімбурсуються, – 500 одиниць
	Час прибуття наряду (екіпажу) поліції до місця виклику з моменту отримання завдання від диспетчера служби “102”: на території міста – до 10 хвилин, поза межами міста (сільська місцевість) – до 20 хвилин
Гарантування безпечного середовища	Цілодобова присутність поліцейського офіцера в кожній об'єднаній територіальній громаді (1 поліцейський на 6 000 жителів)
	Кожен мешканець має можливість опинитись у найближчому підготовленому укритті протягом 30 хвилин від моменту сповіщення про надзвичайну ситуацію
Своєчасне оповіщення та допомога у разі надзвичайної ситуації (рятування життя, здоров'я і майна під час надзвичайних ситуацій)	Час прибуття пожежно-рятувального підрозділу до місця виклику: на території міста – до 10 хвилин, поза межами міста (сільська місцевість) – до 20 хвилин
	Час оповіщення населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій: 50 %

	населення – до 10 хвилин; 97 % населення – до 15 хвилин
Доступність до адміністративних послуг, що надаються органами системи МВС	Переважна більшість послуг надається онлайн (окрім отримання водійського посвідчення вперше через необхідність складання екзаменів)
Доступність до публічних послуг (у тому числі у соціальній сфері) через центри надання адміністративних послуг	Часова доступність до ЦНАП до 30 хвилин
	Доступ до читання, мистецької освіти, творчого самовираження, сценічного та візуального мистецтва через Центри культурних послуг (ЦКП) у населених пунктах з чисельністю населення: до 50 тис. осіб – 1 ЦКП на 6 – 8 тис. осіб, 50 – 100 тис. осіб – 1 ЦКП на 10 – 15 тис. осіб, 100 – 500 тис. осіб – 1 ЦКП на 15 – 25 тис. осіб, понад 500 тис. осіб – 1 ЦКП на 25 – 30 тис. осіб
Доступність до культурних, спортивних та рекреаційних об'єктів	Мистецька та технічна школи або класи з навчання певним видам мистецтва та техніки – у школі або ЦКП
	Молодіжний центр для задоволення потреб молоді відносно соціального становлення та розвитку – у кожному ЦКП
	Повнорозмірний стадіон такого стандарту: велике або середнє (40 x 60) футбольне поле з професійним штучним покриттям, професійне легкоатлетичне покриття бігових доріжок, поле для міні-футболу із штучним покриттям, майданчик для баскетболу/волейболу з гумовим покриттям, зона воркаута, освітлення всіх майданчиків. Для міського

	населення 1 стадіон на 30 – 50 тис. жителів. Для сільського населення – 1 стадіон на 10 – 15 тис. жителів
	Парк або рекреаційна зона на кожні 30 – 50 тис. жителів у місті, 10 – 15 тис. жителів у сільській місцевості
	Діти не живуть в інтернатах. Діти протягом місяця потрапляють у малий груповий будинок або дитячий будинок сімейного типу. 1 малий груповий будинок або 1 дитячий будинок сімейного типу на кожні 8–10 дітей-сиріт або дітей, позбавлених батьківського піклування
Доступність соціальних послуг	Особи/сім'ї, які належать до вразливих груп і мають найвищий ризик потрапляння у складні життєві обставини, отримують кваліфіковану допомогу фахівців соціальної роботи на упередження (із розрахунку не менше 1 соціального працівника на 4 000 жителів у кожній ОТГ, 1 соціальний працівник на 8 000 жителів у місті)
	Особи, які потребують притулку (у тому числі вагітні жінки та матері з дітьми), отримують її в межах 2 год. доступності – 1 такий заклад на 1,5 млн. жителів, але не менше ніж один на область
	У кожній області – не менше ніж 5 надавачів послуг (у тому числі недержавної власності) виконують функцію геріатричних пансіонатів відповідно до оновленого стандарту
	Хоспісний догляд – 100 ліжок на 1 млн. населення
	Для людей з інвалідністю – 100% доступності всіх адміністративних будівель